

РЕЙМЪНД ЧАНДЛЪР

БЕЙ СИТИ БЛУС

Превод от английски: [Неизвестен], —

chitanka.info

1. САМОУБИЙСТВОТО НА ПЕПЕЛЯШКА

Трябва да беше петък, защото миризмата на риба от съседната закусвалня „Маншън шоп“ бе толкова силна, че можеше да издържи цял гараж отгоре си. Иначе беше хубав, топъл пролетен ден, който вече преваляше. От седмица нямах работа. Бях качил крака върху улея, издълбан от тях на бюрото ми, и приличах глезните си на резен слънце, когато телефонът иззвъня. Махнах шапката си от апарата и шумно се прозях в слушалката.

Един глас каза:

— Чух! Трябва да се засрамиш от себе си, Джони Далмас. Да знаеш нещо за случая „Остриън“?

Беше Макгий Виолетката, ченге от отдел „Убийства“. Определено готин тип, ако не се брои лошият му навик да ми пробутва случаи, дето ми носеха пари колкото за корсет на старо, но затова пък ме пребиваха от бой.

— Нищо не знам.

— Типична плажна история — в Бей Сити. Чух, че при последните избори за кмет в градеца нещо се размътило, но шерифът живее там и неискаме да си разваляме отношенията. Още не сме ги насвили. Разправят, че собствениците на комарджийските заведения осигурили трийсет bona за предизборната кампания, та сега в закусвалните заедно с менюто ти връчват и бюлетината.

Отново се прозях.

— И това го чух — изляя Макгий. — Ако случаят не те интересува, ще си оскубя рядката косица и ще пратя всичко по дяволите. Човекът обаче твърди, че имал мангизи за харчене.

— Какъв човек?

— Този Матсън, дето намерил трупа.

— Какъв труп?

— Значи не знаеш нищо за случая „Остриън“, така ли?

— Не ти ли казах, че не знам?

— Знаеш единствено да се прозяваш и да викаш „какво“. Добре тогава. Ще оставим да очистят нещастника и нека ония от „Убийства“ да си бълскат главите с него. Той сега е тук, в града.

— Този Матсън ли? Кой ще го очисти?

— Ами ако знаеше, нямаше да наема частен детектив, за да разбере. Бил в твоя бранш, докато му отнели разрешителното, и сега не смее да излиза, защото тия с пистолетите го тормозят.

— Я ела тук, че ми отмаля ръката — рекох аз.

— Дежурен съм.

— Тъкмо се канех да отскоча до магазина за бутилка много отлежал скоч.

— Вече чукам на вратата ти! — каза Макгий.

Пристигна след по-малко от половин час — едър мъж с приятно лице, сребриста коса, трапчинка на брадичката и устенца, създадени да целуват бебета. Носеше добре изгладен сив костюм и лъснати обувки с четвъртити бомбета. На корема му висеше зъб от лос, окачен на златна верижка за часовник.

Седна предпазливо, както сядат дебелите мъже, отвинти капачката на бутилката и внимателно подуши уискито, за да се увери, че не съм напълнил хубавото шише с деветдесет и осем центова шльокавица, както правят по баровете.

После си наля пълна чаша, отпи, задържа гълътката в устата и опира кантората ми с очи.

— Нищо чудно, че седиш без работа — каза той. — В наше време е важно лустрото.

— Би могъл да оставиш и на мен — рекох. — Та какви са тези Матсън и случаят „Остриън“?

Макгий допи чашата и си наля втора, не толкова пълна. Погледна ме как си играя с цигарата.

— Самоубийство с изгорели газове — рече. — Русокосо маце на име Остриън, омъжено за лекар от Бей Сити. Той по цяла нощ търчи да отърва кинаджии от розовите слонове, които им се явяват на закуска. Така че мацето хойкало самичко. Нощта, в която опънало жартиерите, било в клуба на Ванс Конрид, на носа, северно от града. Знаеш ли го?

— Да. На времето беше клуб с хубав частен плаж, по който се разхождаха най-страхотните крака на Холивуд. На ролетка ли е играла там?

— Ами ако в тази страна имаше игрални домове — отвърна Макгий, — клубът на Конрид щеше да е един от тях и щеше да има и ролетка. Да кажем, че е играла на ролетка. Разправят, че по-скоро е имала лични игри за разиграване с Конрид, но може между другото да е играла и на ролетка. Обикновено губела — но нали ролетката е затова? Онази нощ обаче се изтръскала до шушка, побесняла и вдигнала страхотен скандал в заведението. Конрид я вкарал в офиса си и се обадил на докторът...

— Чакай малко. Само не ми казвай, че всичко това го пише в показанията — при комарджийската мафия, дето щеше да се завъди, ако въобще имахме хазарт...

Макгий ме изгледа със съжаление.

— Жена ми има по-малък брат, работи за някакво вестниче. Следствие изобщо не е имало. Та докторът дотърчал в заведението на Конрид и мушнал една игла в ръката на жена си, за да я укроти. Но не могъл да я закара вкъщи, понеже имал спешен случай в Брентуд Хайтс. Така че Ванс Конрид извадил собствената си кола и я откаран у дома, а междувременно докторът се обадил на медицинската си сестра и я помолил да отиде до тях да се погрижи за жена му, което и станало. И така, Конрид се върнал при своите чипове, сестрата настанила съпругата на доктора в леглото и си тръгнала, а прислужницата си легнала. Всичко станало някъде около полунощ или малко по-късно. Към два часа този Хари Матсън минал от там. Държи фирма за ношни пазачи в района и онази нощ решил лично да пообиколи. Минал и покрай дома на Острийн, чул, че в тъмния гараж работи кола, и отишъл да провери. Намерил русата на пода, по гръб, по прозрачна нощница, официални обувки и коса в сажди от изгорелите газове.

Макгий замълча, за да си пийне още малко уиски и да позяпа из кантората ми. Гледах как последният слънчев лъч се изхлузи от перваза на прозореца и се спусна в тъмния процеп на пасажа.

— И какво, мислиш, прави онзи глупак? — попита Макгий и избърса устни с копринена кърпичка. — Решава, че мацката е мъртва, което може и да е така, но не можеш да си сигурен с тези газови отравяния, сега нали ги третират с онова новото, метилен-блау?...

— За Бога! — извиках. — Какво прави онзи?

— Не вика полиция — сурово отвърна Макгий. — Изключва мотора на колата, изгасва фенерчето и хуква през няколко преки към

дома си. Оттам извиква доктора и след малко двамата са в гаража. Онзи казва, че жена му е мъртва. Изпраща Матсън да влезе в къщата през страничния вход и да извика шефа на местната полиция. Матсън отива и скоро шефът дохвърчава с още двама от неговите, а след тях пристига и един от погребалното бюро, защото тази седмица бил негов ред за съдебен лекар. Отнасят трупа, някакъв лаборант взема кръвна проба и казва, че е пълна с въглероден оксид. Съдебният лекар издава документа, госпожата е кремирана и случаят приключва.

— Е и какво му е на случая? — попитах.

Макгий допи и втората си чаша и се замисли дали да не си сипе трета. Реши като начало да изпуши една пура. Нямах пури и това го подразни, но запали една от своите.

— Аз съм съвсем обикновено ченге — каза той спокойно, премигвайки насреща ми — и не мога да знам. Знам само, че този Матсън се прости с разрешителното си, избягал от града и го е страх.

— По дяволите! — рекох. — Последния път, когато се набърках в работите на такава мафия в малко градче, си докарах фрактура на черепа. Как да се свържа с този Матсън?

— Аз ще му дам твоя номер. Той ще се свърже с теб.

— Добре ли го познаваш?

— Достатъчно, за да му дам името ти — отвърна Макгий. — Разбира се, ако излезе нещо, за което би трябвало да знам...

— Естествено — рекох. — Ще го оставя на бюрото ти. Царевично или ръжено?

— Върви по дяволите! — отвърна. — Шотландско.

— Как изглежда Матсън?

— Среднотежка категория, около петдесет и седем годишен, един и седемдесет висок, посивяла коса.

Обърна още едно и си тръгна.

Седях цял час и изпуших доста цигари. По едно време забелязах, че е мръкнало и гърлото ми е пресъхнало. Никой не ми се обади. Станах да светна, измих си ръцете, опънах една яка глътка и заключих бутилката. Време беше да хапна нещо.

Бях нахлупил шапката си и тъкмо излизах, когато момчето от куриерска фирма „Зелено перо“ се зададе по коридора. Вървеше и оглеждаше номерата на офисите. Търсеше моя. Подписах се за пакетче с неправилна форма, увито в груба жълта хартия като в обществените

перални. Оставил пакета върху бюрото и срязах канапа. Бележката започваше без обръщение:

„Приятел от полицията Ви препоръча като човек, на когото мога да се доверя. Крия се, в безизходица съм и единственото, което искам, е да се измъкна от тази каша. Моля Ви, елате по тъмно в апартамент 524, Тенисън Армс, Харвард, близо до Шесто Авеню, и влезте с ключа, ако ме няма. Внимавайте с Пат Рийл, управителя, нямам му доверие. Моля Ви, скрийте обувката на сигурно място и я пазете чиста.“

P.S. Викат му «Виолетката», но не знам защо.“

Аз знаех. Защото непрекъснато смучеше бонбони с аромат на виолетки. Бележката не беше подписана. От нея лъхаше страх. Развих лигнина. Вътре имаше зелена кадифена дамска обувка, около трийсет и пети номер, подплатена с бяло шевро. Отвътре на стъпалото с полегати златисти букви беше щамповано името „Вершойл“. Отстрани, с неизтриваемо мастило беше изписано „S465“. Там обикновено се нанася номерът на обувките, но знаех, че в случая не е така, защото фирмата „Вершойл“ на Чероки Стрийт в Холивуд прави само единични модели по калъп на клиента, обувки за театрални костюми и ботуши за езда.

Облегнах се, запалих цигара и се замислих. Накрая взех телефонния указател, намерих номера на „Вершойл“ и го набрах. Чаках доста дълго, преди да чуя чуруликащо гласче.

— Ало? Да?

— Вершойл, лично — рекох. — Обажда се Питърс от Бюрото за идентификация.

Не обясних каква идентификация.

— О, господин Вершойл си тръгна. Вече приключваме. Затваряме в пет и половина. Аз съм господин Прингъл, деловодителят. Бих ли могъл с нещо...

— Да. Сред някои откраднати вещи има и две ваши обувки. Номерът е четиристотин шейсет и пет. Това говори ли ви нещо?

— Да, естествено. Това е номерът на калъпа. Желаете ли да направя справка?

— На всяка цена — отвърнах.

Той се върна за нула време.

— Ами да, разбира се, това е номерът на госпожа Лийланд Остриън от „Олтеър стрийт“ номер седемстотин трийсет и шест. Бей Сити. Ние изработвахме всичките ѝ обувки. Тъжна история. Преди около два месеца ѝ направихме два чифта смарагдовозелени кадифени обувки.

— За каква тъжна история говорите?

— О, ами тя почина. Самоуби се.

— Не думайте! Два чифта значи?

— О, да. И двата съвършено еднакви. За капризните цветове често се правят такива поръчки. Нали знаете, само едно петънце и... А може да са били поръчани за точно определен тоалет...

— Е, много ви благодаря. Бъдете здрав — рекох и затворих.

Отново взех обувката и внимателно я разгледах. Не беше носена. Върху тънката кожена подметка нямаше следи от одрасквания. Чудех се какво ли ще прави Харви Матсън с нея. Заключих я в служебната каса и излязох да вечерям.

2. УБИЙСТВО НА КРЕДИТ

„Тенисън Армс“ беше старомоден блок на около осем етажа с фасада от тъмночервени тухли. Имаше широк вътрешен двор с палмови дръвчета, бетонен шадраван и няколко префърцуни цветни лехички. Край вратата в готически стил висяха фенери, а фоайето беше тапицирано с червен плюш. То беше широко и пусто, с изключение на отегченото канарче в позлатена клетка колкото бъчва. В такива блокове обикновено живеят вдовици, които се издържат от застраховките „Живот“ на бившите си съпрузи. Не много млади вдовици. Асансьорът беше от автоматичните, дето, щом спрат, вратите се отварят.

Вървях по тесния кафяв килим, застлал коридора на петия етаж, и не виждах никого, не чувах никого, отникъде не усещах миризмата на готовено. Беше тихо като в кабинета на проповедник. Апартамент 524 сигурно гледаше към вътрешния двор, защото точно до вратата му имаше прозорец с матово стъкло. Почуках не много силно и тъй като никой не отвори, използвах плоския ключ. Влязох и затворих вратата след себе си.

Насреща ми проблесна огледало, монтирано върху отметнатата страна на сгъваемото легло. Двата прозореца на същата стена, на която бе и вратата, бяха затворени и наполовина закрити с тъмни завеси, но в стаята проникваща светлина от някакъв апартамент на отсрещната страна на двора, та можех да различа тъмните сенки на тежки, претруфени мебели, излезли от мода преди десетина години, и блясъка на две месингови топки за врати. Приближих се до прозореца и дръпнах плътно завесите, после използвах джобното си фенерче, за да намеря пътя обратно до вратата. Електрическият ключ възпламени на тавана грозд оцветени като пламък електрически свещи. Стаята заприлича на параклис към погребално бюро. Включих червен лампион, изгасих полилея и заоглеждах помещението.

В тясната ниша зад дървения параван имаше вграден скрин, а отгоре му черна четка и гребен със сиви косми по него. Имаше и кутия с талк, електрическо фенерче, смачкана мъжка носна кърпа, бележник,

писалка и мастилница върху попивателна хартия — неща, които човек би държал в джобчето на куфара си. Ризите бяха купувани в магазин за мъжка мода в Бей Сити. На закачалката висеше тъмносив костюм, а на пода се търкаляха чифт черни високи обувки. В банята имаше самобръсначка, няколко ножчета, три бамбукови четки за зъби в чаша и още няколко дреболии. Върху порцелановото тоалетно казанче лежеше подвързана в червено книга — „Защо се държим като човешки същества“ от Дорси. С ластиче бе отбелязана сто и шестнайсета страница. Отворих я и тъкмо четях за еволюцията на земята, живота иекса, когато телефонът във всекидневната иззвъня.

Изгасих лампата в банята и като стъпвах тихо по килима, отидох до дивана. Телефонът беше върху подложка в единия му край. Продължаваше да звъни, а откъм улицата засвири клаксон, сякаш му отговаряше. Звънна осем пъти, аз вдигнах рамене и посегнах към слушалката.

— Пат? Пат Рийл? — рече гласът.

Не знаех как говори Пат Рийл. Изсумтях. Гласът от другия край на жицата беше едновременно дрезгав и безцеремонен, лае на грубиян.

— Пат, ти ли си?

— Да — отвърнах.

Възцари се мълчание. Опитът ми май не беше сполучил. После гласът рече:

— Обажда се Хари Матсън. Адски съжалявам, но не мога да се прибера тази вечер. Това обърква ли нещата?

— Да.

— Какво каза?

— Да.

— По дяволите, ти друга дума не знаеш ли?

— Аз съм грък.

Гласът се изсмя. Изглеждаше доволен от себе си.

— Какви четки за зъби употребяваш, Хари?

— Ъ?

Това бе сепнато възклициение, този път не толкова самодоволно.

— Четки за зъби, казвам — едни такива дреболийки, с които някои хора си мият зъбите. Ти какви използваш?

— О, върви по дяволите!

— Ще те чакам при тях — рекох.

Сега гласът вече съвсем побесня.

— Слушай, не се пиши много хитър! И да не ти хрумне да ни играеш номера! Имаме името ти, знаем адреса ти, а има и къде да те тикнем, ако продължаваш да си навираш гагата, където не ти е работа, чаткаш ли? А Хари вече не живее там, ха-ха!

— Очистихте го, а?

— Май на такова прилича. А ти какво си мислиш, че сме го завели на кино ли?

— Лошо — рекох. — На шефа няма да му хареса.

Треснах слушалката, поставих телефона на масичката до дивана и се почесах по врата. Извадих ключа от джоба си, изльсках го с кърпичката и внимателно го оставил на масата. Изправих се, приближих до един от прозорците и отместих завесата, колкото да погледна в двора. Отвъд окиченото с палми пространство, в апартамента точно срещу мен, насред стаята седеше някакъв плешивец под ярка остра светлина и не помръдващо нито мускул. Не приличаше на шпионин.

Пуснах отново завесата, нагласих шапката на главата си и изгасих лампата. Осветих пода с фенерчето си, хванах с носната си кърпичка бравата и тихо отворих.

Подпрян върху рамката, на осем сгърчени пръста — всички с изключение на един бели като восък — висеше онова, което бе останало от човека.

Имаше дълбоко хлътнали очи, тъмносини, широко отворени. Гледаха ме, но не ме виждаха. Размазаната върху острата сива коса кръв изглеждаше лилава. Слепоочието му бе смляно и кръвта стигаше до брадичката му. Единият от сгърчените пръсти, онзи, който не беше бял, бе натрошен чак до втората става. От обезобразената плът стърчаха остри отломки от кости. Нещо, което може и да е било нокът, сега приличаше на късчета натрошено стъкло.

Мъжът беше облечен в кафяв костюм с външни джобове — три на брой. Бяха отпратни и висяха под различни ъгли, разкривайки тъмната вълнена подплата отвътре. Дишането му бе неуловим, несъществен шум, като далечни стъпки върху мъртви листа. Устата му зееше широко, като на риба, и от нея излизаха кървави мехури. Коридорът зад него беше празен като новоизкопан гроб.

Внезапно върху голите дъски на фоайето, встрани от пътеката, изскърцаха гумени подметки. Сгърчените пръсти на мъжа се изхлузиха от рамката на вратата и тялото му започна да се прегъва върху краката, които не можеха да го удържат. Те се прекръстосаха, тялото се усуга във въздуха като плувец във вълна, а после се стовари отгоре ми.

Стиснах здраво зъби, разкрачих крака и го улових изотзад — тялото се бе извъртяло при падането. Тежеше за двама. Отстъпих крачка назад и за малко не паднах, направих още две и чак тогава отместих безчувствените му крака от прага. Доколкото можах, бавно го положих странично на пода и се надвесих задъхан отгоре му. След секунда се изправих, отидох до вратата, затворих я и заключих. После запалих лампата и се запътих към телефона.

Мъжът умря, преди да стигна до него. Чух изхъркането, изтощената въздишка, после тишината. Отметнатата ръка — здравата — потрепна веднъж, пръстите бавно се разтвориха и така застинаха. Върнах се и напипах каротидната му артерия, като забих дълбоко пръсти в шията. Нямаше и следа от пулс. Извадих малко метално огледалце от портфейла си и цяла безкрайна минута го държах пред отворената му уста. Когато го махнах, огледалната повърхност изобщо не бе замъглена. Хари Матсън се бе завърнал вкъщи.

От външната страна на вратата задраска ключ и аз светкавично се надигнах. Когато тя се отвори, вече бях в банята и надничах през процепа на открехнатата врата с пистолет в ръка.

Този път новодошлият влезе бързо, като нахитрял котарак през летяща врата. Очите му се стрелнаха към запалената лампа, после се сведоха надолу и изобщо не се отместиха. Цялото му едро тяло не помръдваше дори с мускулче. Той просто стоеше и гледаше.

Беше едро мъжище с разкопчано палто, сякаш тъкмо се канеше да излезе или пък се връщаше отнякъде. Носеше сива мека шапка върху гъста сметаненобяла коса. Имаше гъстите черни вежди и широкото розово лице на политик от висок ранг, а устата му изглеждаше така, сякаш постоянно се усмихваше. Но не и сега. Лицето му бе изпънато, а устните премятаха с мляскане из устата му наполовина изпушена пура.

Прибра връзката ключове обратно в джоба си и тихо изрече „Господи!“ няколко пъти. После направи крачка напред и бавно, непохватно приклекна край мъртвеца. Пипна с големите пръсти

шията му, отдръпна ги, поклати глава, бавно огледа стаята. Погледна към вратата на банята, където се криех, но нищо не се промени в изражението му.

— Току-що е умрял — измърмори малко по-високо. — Смлян на кайма.

Бавно се изправи и се залюля на пети. Осветлението на тавана не му хареса, също както и на мен. Включи лампиона, изгаси другата светлина и се полюля още малко на пети. Сянката му пропълзяваше по стената, тръгваше по тавана, спираше и се връщаше обратно. Той продължи да дъвче пурата, изрови кибрит от джоба си и внимателно запали фаса, като го въртеше, за да го подложи на пламъка от всички страни. После духна клечката и я прибра в джоба си. Извърши всичко, без нито за миг да отмести очи от мъртвеца на пода.

Страницо се придвижи до дивана и се отпусна на крайчета. Пружините печално изстенаха. Посегна към телефона, без да го поглежда, очите му все още бяха впити в мъртвеца.

Тъкмо бе сложил ръка върху телефона, когато той отново зазвъня и го стресна. Очите му се завъртяха и лактите се удариха в дебелото, облечено в палто тяло. После се усмихна доста предпазливо, вдигна слушалката и каза с богат, сочен глас:

— Ало... Да, Пат е на телефона.

Чух сухо, нечленоразделно прашене от другата страна на жицата и видях как лицето на Пат Рийл бавно се наля с кръв, докато доби цвета на пресен говежди дроб. Големите му ръце яростно разтърсиха телефона.

— Значи се обажда господин Голямото чене! — изгърмя той. — Слушай, тъпако, знаеш ли какво ще ти кажа? Твоята леш е тук, на моя килим, ясно ли ти е... Как е дошъл ли? Откъде, по дяволите, да знам? Ако ме питаш обаче, ти си го пречукал тук и нека да ти кажа още нещо: това ще ти струва скъпичко, ясно ли е, скъпо. Никакви убийства на кредит в моята къща. Намирам ви човека, а вие го очиствате и го тръшвате в ската ми, мамка ви! Искам един бон и нито цент по-малко, а ти ела си прибери мършата, говоря ти съвсем сериозно.

Жицата отново запука. Пат Рийл се заслуша. Очите му станаха почти сънливи и моравото изчезна от лицето му. После промърмори, вече не така ядосано:

— Добре, добре. Пошегувах се... Обади ми се след половин час отдолу.

Остави телефона и се изправи. Не погледна към вратата на банята, не погледна наникъде. Започна да си подсвирква. После се почеса по брадичката и направи крачка към вратата, спря, за да се почеше отново. Не знаеше дали в апартамента има някой, или не, а не носеше и пистолет. Пристъпи още една крачка към вратата. Голямото чене му беше казал нещо и явно идеята бе да се измъкне по-бързо. Направи трета крачка, а после промени решението си.

— О, по дяволите това мръсно копеле! — изрече високо той и очите му бързо зашариха из апартамента. — Опитва се да ме преметне.

Вдигна ръка към шнура на лампата, после изведнъж я отпусна и отново коленичи край мъртвеца. Отмести малко тялото, като без никакво усилие го претърколи по килима, наведе се ниско и се завзира в мястото, където бе лежала главата. Закима сърдито, изправи се и подхваша мъртвеца под мишниците. Хвърли поглед през рамо към тъмната баня и тръгна заднишком към мен, като влечеше тялото и сумтеше, без да отлепя фаса от устата си. Сметаненоблялата му коса лъщеше на светлината.

Все още стоеше приведен, разкрачил големите си крака, когато излязох иззад гърба му. Може и да ме е чул в последната секунда, но беше без значение. Бях преместил пистолета в лявата си ръка, а в дясната стисках малка джобна гумена палка. Халосах го с нея отстрани по главата, точно зад дясното ухо, и то така, сякаш това ми доставя удоволствие.

Пат Рийл се сгромоляса върху проснатото тяло, което влечеше, и заби глава между краката на трупа. Шапката му леко се изтърколи настрани. Той не помръдна. Прекрачих го, отворих вратата и излязох.

3. ПРЕДСТАВИТЕЛ НА ПЕЧАТА

На Уестърн Авеню намерих телефонна кабина и се обадих в полицията. Макгий Виолетката беше все още там, но се канеше да си тръгва към къщи.

— Как се казваше онова твойто шурейче, вестникарчето, дето работи в Бей Сити? — попитах го аз.

— Кинкейд. Викат му Кинкейд Куклето. Дребосък е.

— Къде мислиш, че може да е сега?

— Навърта се из кметството. Май покрива полицейския участък.

Защо?

— Видях Матсън — отвърнах. — Знаеш ли къде живее?

— Не. Обади ми се по телефона. Какво мислиш за него?

— Ще направя каквото мога. Ще си бъдеш ли вкъщи тази вечер?

— Няма причини да не бъда. Защо?

Не му казах нищо. Качих се в колата и поех към Бей Сити. Бях там към девет часа. Полицейският отдел заемаше половин дузина стаи в сградата на кметството, чийто архитектурен стил би бил уместен в Средните щати. Проврях се между кибиците и влязох в светла стая с гише. Зад него имаше униформен полицай, а на стената — дъска за обяви.

Подпрях ръка на гишето и едно цивилно ченге, което бе съблякло сакото си и изпод мишницата му стърчеше кобур колкото патерица, отмести око от вестника си, процеди „Да?“ и бомбардира плювалника, без да помръдне глава повече от два сантиметра.

— Търся човек на име Кинкейд Куклето.

— Излезе да яде. Аз го замествам — отвърна той с равен, безразличен глас.

— Благодаря. Имате ли стая за журналистите?

— Ъхъ. Имаме и тоалетна. Искаш ли да я видиш?

— По-спокойно — рекох. — Не се опитвам да се заяждам.

Нямам нищо против вашия град.

Той отново уцели плювалника.

— Стаята за журналистите е надолу по коридора. Там няма никой. Куклето ще се върне всеки момент, ако не се е удавил в някоя лимонадена бутилка.

В стаята влезе млад мъж с нежно телосложение, изискани черти, розово лице и невинни очи. В лявата си ръка държеше наполовина изяден сандвич с кюфте. Шапката му приличаше на тези, които репортерите носят по филмите, и беше разплескана върху тила на дребната му руса глава. Яката на ризата му бе разкопчана и вратовръзката, изкривена на една страна, висеше върху сакото. Изобщо — стопроцентово копие на журналистите от филмите. Само дето не беше пиян.

— Нещо ново, момчета? — попита Кинкейд небрежно.

Едрото чернокосо ченге отново улучи личния си плювалник и отвърна:

— Чух, че кметът си сменил долните гащи, но засега е само слух.

Дребният младеж се усмихна машинално и се обърна. Ченгето продължи:

— Оня там те търси, Кукле.

Кинкейд задъвка сандвича си и ме погледна с надежда. Рекох му:

— Приятел съм на Виолетката. Къде можем да поговорим?

— Да влезем в стаята за журналисти — отвърна той.

Докато излизахме, чернокосият ме изучаваше. Оглеждаше ме като човек, който търси с кого да се сбие и смята, че аз съм подходящ.

Стигнахме дъното на коридора и влязохме в стая с дълга, гола, издраскана маса, три-четири дървени стола и купища вестници по пода. В единия край на масата имаше два телефона, а точно в центъра на всяка стена — по един оплют от мухите портрет в рамка — Вашингтон, Линкълн, на журналиста Хорас Грийли и още един, когото не познах. Кинкейд затвори вратата, седна на ръба на масата, залюля крака и захапа остатъка от сандвича си.

— Аз съм Джон Далмас — рекох, — частен детектив от Лос Анджелис. Какво ще кажете да се повозим до „Олтеър стрийт“ седемстотин двайсет и шест, а вие да mi разправите каквото знаете за случая „Острийн“? Може би ще бъде по-добре да се обадите на Макгий, за да ме представи. — Подадох му визитката си.

Младежът много бързо се свлече от масата, мушна визитката в джоба си, без да я погледне, и продума почти в ухoto ми:

— Чакайте малко!

После тихо отиде до портрета на Хорас Грийли, повдигна го и натисна един участък от боята зад него. Боята потъна. Беше нанесена върху плат. Кинкейд ме изгледа и повдигна вежди. Кимнах. Той върна картината на мястото ѝ и дойде при мен.

— Микрофон — каза тихо. — Разбира се, не знам нито кой подслушва, нито кога, нито дали проклетото нещо изобщо работи.

— На Хорас Грийли щеше да му хареса — подметнах.

— Да. Тази вечер е мъртвило. Мисля, че мога да изляза. Ал де Спейн и без друго ще ме замества. — Сега младежът говореше високо.

— Едрото чернокосо ченге ли?

— Да.

— Защо е толкова кисел?

— Разжалваха го. Сега е обикновен патрулиращ полицай. Тази вечер дори не е на работа, просто виси тук, а е толкова як, че цялото управление трябва да се вдигне, за да го изхвърли.

Погледнах към микрофона и вдигнах вежди.

— Няма страшно — отвърна Кинкейд. — Нали трябва да им пусна нещичко, та да има с какво да се занимават.

Приближи се до мръсен умивалник в ъгъла, изми си ръцете с люспа сапун и ги избръса в носната си кърпа. Тъкмо я прибираше и вратата се отвори. На прага стоеше дребен човек с посивяла коса и ни гледаше безизразно.

Кинкейд Куклето рече:

— Добър вечер, шефе. Мога ли да ти бъда полезен с нещо?

Шефът ме изгледа безмълвно и без удоволствие. Имаше морскозелени очи, упорито стиснати устни, нос на пор и нездрава кожа. Не изглеждаше достатъчно едър за ченге. Кимна едва-едва и изрече:

— Кой е приятелят ти?

— Приятел на шурея. Частен детектив от Лос Анджелис. Чакай да видя... — Кинкейд отчаяно забърка в джоба си за визитката ми. Дори не си спомняше името ми.

— Частен детектив ли? Това пък какво е? Каква работа имате тук? — рязко попита шефът.

— Не съм казал, че съм дошъл по работа — отвърнах.

— Радвам се да го чуя. Много се радвам — рече той. — Довиждане.

Отвори вратата, излезе бързо и я затръшна след себе си.

— Това е шефът на полицията, Андърс — човек на място — високо произнесе Кинкейд. — Няма по-добър от него.

Гледаше ме като подплашен заек.

— И никога не е имало — рекох също толкова високо. — В Бей Сити.

За миг си помислих, че ще припадне, но не би. Излязохме пред кметството, качихме се в колата ми и потеглихме.

Спрях на „Олтеър стрийт“ срещу къщата на доктор Лийланд Остриън. Нощта беше безветрена и под луната се стелеше лека мъглица. От плажа се носеше слаб приятен мириз на солена вода и водорасли. Червени светлинки очертаваха яхтеното пристанище иискрящите контури на три кея. Далеч навътре в морето голям рибарски кораб беше нанизал лампички между върховете на високите си мачти и оттам до носа и кърмата. Нищо чудно на него да се вършеха и други работи освен риболов.

В тази отсечка „Олтеър стрийт“ беше сляпа улица. Свършваше пред високата ограда от ковано желязо на обширно имение. Къщите се намираха само откъм страната на сушата, застроени върху двеста и пет-десет-триста метрови, приятно оформени парцели. От страната на морето имаше тесен тротоар и ниска ограда, зад която брегът се спускаше почти отвесно надолу.

Кинкейд Куклето се беше сгущил в ъгъла на седалката и само червеното връхче на цигарата осветяваше от време на време дребните, неясни черти на лицето му. Къщата на Остриън беше тъмна, само една светлинка блещукаше над входната врата. Беше измазана, имаше зид, ограждащ предния двор, желязна порта и гараж извън зида. Циментова пътека излизаше от страничната врата на гаража и водеше към страничния вход на къщата. В зида, до желязната порта, беше вградена бронзова табелка, на която знаех какво пише: „Д-р Лийланд М. Остриън“.

— Така — рекох. — А сега какво му беше необичайното на случая „Остриън“?

— Нищо необичайно нямаше —бавно отвърна Кинкейд, — освен дето здравата ще загазя заради вас.

— Защо?

— Някой трябва да ви е чул по микрофона, когато споменахте адреса на Остриън. Затова и шефът дойде да ви огледа.

— Де Спейн може да е загрял по вида ми, че съм ченге, и да му го е изпял.

— Не. Де Спейн го мрази и в червата. По дяволите, та само преди седмица той беше лейтенант-детектив. Андърс не желае никой да си пъха носа в този случай. Не ни позволи и да пишем за него.

— Страхотна преса имате в Бей Сити.

— Имаме страхотен климат... а вестникарите ни са банда комедианти.

— Добре — рекох. — Имаш шурей ченге в отдел „Убийства“. Всички вестници в Лос Анджелис освен един поддържат шерифа. Той обаче живее в този град и, като много други, не държи на чистотата в собствения си двор. Значи те е страх, а?

Кинкейд Куклето изхвърли цигарата си през прозореца. Наблюдава я как описа червена дъгичка и остана да свети — бледорозово огънче върху тротоара. Наведох се напред и натиснах стартера.

— Извинявай тогава — рекох. — Няма да те беспокоя повече.

Превключи всички скоростите и колата пропълзя няколко метра, преди Кинкейд да се наведе и дръпне ръчната спирачка.

— Не съм шубелия — сопна се той. — Какво искаш да знаеш?

Отново изключих мотора и се облегнах назад, без да свалям ръце от волана.

— Първо, защо Матсън се е простил с разрешителното си? Клиент ми е.

— А, Матсън. Чух, че се опитал да дои доктор Остриън. И не само че му отнеха разрешителното, ами го изгониха и от града. Няколко въоръжени типове го натикали една вечер в кола, обработили го и го заплашили да изчезне от града, защото иначе... А когато се оплака в полицията, смехът им се чуваше на километри. Според мен не са били ченгета.

— Познаваш ли някой, на когото викат Голямото чене?

Кинкейд Куклето се замисли.

— Не. Шофьорът на кмета, кретен на име Мос Лоренц, има брада, на която можеш да закрепиш цял роял. Но никога не съм чувал

да го наричат Голямoto чене. Преди това е работил за Ванс Конрид. Чувал ли си за Ванс Конрид?

— Точно там ровя и аз — отвърнах. — Тогава, ако този Конрид иска да пречука някого, който му пречи и създава неприятности тук, в Бей Сити, то Лоренц ще бъде точно за тази работа, понеже кметът ще трябва да го прикрива — до известно време, разбира се.

— Кого да пречука? — обади се Кинкейд Куклето. Гласът му изведнъж прегракна от напрежение.

— Те не само са изгонили Матсън от града — казах. — Проследили са го до апартамента, който е наел в Лос Анджелис, и някакъв тип, наречен Голямoto чене, му е светил маслото. Изглежда, Матсън е продължил да работи над нещото, което е надушил.

— Господи! — прошепна Кинкейд Куклето. — Не съм чул нищичко за това.

— Ченгетата в Лос Анджелис също — преди да тръгна насам. Ти познаваше ли Матсън?

— Малко. Не особено добре.

— Според теб честен ли беше?

— Ами доколкото... всъщност да, честен беше. Господи, пречукали са го, а?

— Доколкото може да е честен един частен детектив ли? — попитах.

Той се изкиска. От нерви, от напрежение, от шока, а не че му беше забавно. Една кола заби в края на улицата, спря до тротоара и фаровете ѝ изгаснаха. Отвътре не излезе никой.

— Ами Острийн? — попитах. — Къде е бил, когато са убили жена му?

Кинкейд Куклето подскочи:

— Кой каза, че е била убита? — зина той.

— Мисля, че Матсън точно това се е опитвал да каже. Но още по-старателно се е натискал да получи пари, за да не каже. И в двата случая би си навлякъл неприязнь, но в неговия случай го приспаха с оловна тръба. Подозирам, че е работа на Конрид, защото надали е от онези, дето им е приятно, като им измъкват пари, освен във вид на легални рушвети. От друга страна обаче, за заведението му би било малко по-добре доктор Острийн да е убил жена си, отколкото ако тя се е самоубила, защото е загубила всичко на неговите ролетки. Може би

не чак по-добре, но поне малко. Та по тази причина не мога да разбера защо Конрид ще нареди да очистят Матсън, задето говорел за убийство. Освен ако не е говорел и за нещо друго.

— Имало ли е някога полза от всички тези разсъждения? — учтиво попита Кинкейд Куклето.

— Не. Просто се развлечам с тях, докато си нанасям нощния крем пред огледалото. А сега за лаборанта, взел кръвната проба. Кой е той?

Кинкейд запали нова цигара и погледна към колата, която спря пред крайната къща. Фаровете ѝ отново бяха светнали и тя бавно се движеше напред.

— Казва се Греб — отвърна той. — Държи помещение в сградата, където са лекарските кабинети в града, и работи за лекарите.

— Но не официално.

— Не. Тук и без това не си губят времето с лабораторни експертизи. Освен това погребалните агенти се редуват за по седмица като съдебни лекари при издаването на смъртни актове, та какво очакваш. Шефът може да потули работата както си иска.

— А защо да я потуля?

— Нищо чудно да е получил нареддане от кмета, на когото онези от комарджийската мафия да са намекнали да не закача Ванс, който работи за тях. Или пък от самия Ванс Конрид. Може и да не е искал шефовете му да разберат, че има нещо общо с някакво мъртво маце, което може да докара беля на клуба.

— Ясно — рекох. — А онзи там долу явно не знае къде живее.

Колата продължаваше да пълзи покрай тротоара. Фаровете ѝ отново бяха загаснали, но тя не преставаше да се движи.

— И докато все още съм цял — обади се Кинкейд Куклето, — не виждам защо да не ти кажа, че медицинската сестра на доктор Острийн на времето е била жена на Матсън. Рижа стръвница, не особено красива в лицето, но страхотно тапицирана.

— Е, и аз обичам дамските чорапи да са добре запълнени — рекох. — Я излез от тази врата, мини отзад и легни на пода, само по-живо.

— Ама...

— Прави каквото ти казвам — срязах го. — Бързо!

Дясната врата щракна, отвори се и дребосъкът се изнiza като струйка дим. После прещрака отново и се затвори. Чух отварянето на задната врата, хвърлих бърз поглед и видях тъмната сянка, свита на пода. Преместих се от дясната страна, отворих вратата и излязох на тесния тротоар, който вървеше по ръба на стръмния склон.

Другата кола вече беше съвсем наблизо. Фаровете й отново блеснаха и аз приклекнах. Лъчите се извъртяха, облизаха колата ми, после се врътнаха обратно, автомобилът спря отсреща и тихо потъна в мрак. Беше малка черна кола с две врати. Около минута нищо не се случи, после лявата врата се отвори, отвътре излезе яко мъжище и тръгна към моята страна на улицата. Извадих пистолета изпод мишницата, пъхнах го в колана и закопчах най-долното копче на сакото. После излязох иззад колата, за да го пресрещна.

Като ме видя, мъжът се закова на място. Ръцете му висяха празни отстрани. В устата му имаше пура.

— Полиция — рече кратко. Дясната му ръка бавно се насочи към дясното бедро. — Приятна нощ, нали?

— Страхотна — съгласих се. — Малко мъглива, но аз обичам мъглата. Омекотява въздуха и...

Той рязко ме прекъсна.

— Къде е другият?

— Ъ?

— Не ме будалкой, пришълецо! Видях цигарата от дясната страна на колата ти.

— Аз бях — рекох. — Не знаех, че е забранено да пушиш на дясната седалка на колата си.

— О, хитреем значи. Кой си и какво търсиш тук? — Едрото му мазно лице лъщеше на светлината, която се процеждаше през топлия мъглив въздух.

— Казвам се О'Брайън — отвърнах. — Току-що пристигам от Сан Матео, малко на почивка.

Ръката му бе вече съвсем близо до бедрото.

— Искам да видя шофьорската ти книжка — рече и се приближи дотолкова, че да може да я поеме, ако и двамата протегнем ръце.

— Аз пък искам да видя онова, което ти дава право да я видиш — казах.

Дясната му ръка рязко мръдна. Моята измъкна пистолета от колана и го насочи към корема му. Ръката му се закова, сякаш замръзна.

— Може пък да искаш да ме обереш — рекох. — Често се прави с тенекиени значки.

Той стоеше като парализиран, почти недишащ. После дрезгаво попита:

— Имаш ли разрешително за тоя патлак?

— За всеки ден от седмицата — отвърнах. — Дай да видя значката ти и ще го прибера. Предполагам, не я носиш на задника си?

Той остана смръзнат още минута. После погледна по улицата, сякаш се надяваше да дойде още една кола. Зад мен, откъм пода на моята, долитаše леко, шипящо дишане. Не знаех дали мъжагата го чува. Собственото му дишане бе толкова тежко, че да изглadiш риза с него.

— Я стига си се занасял — изляя с неочеквана ярост. — Ти си само едно скапано, двайсетцентово частно ченге от Лос Анджелис.

— Вдигнах таксата — рекох. — Сега вземам по трийсет.

— Върви по дяволите? Не желаем да си врещ носа тук, ясно ли е? Този път само те предупреждавам.

Обърна се на пети, върна се при колата и стъпи с единия крак вътре. Дебелият му врат бавно се изви и мазната му кожа отново лъсна.

— Върви по дяволите — добави, — преди да сме те изпратили там в дървен костюм.

— Всичко хубаво, Мазен задник — отвърнах. — Радвам се, че се запознахме както са ти смъкнати гащите.

Той затръшна вратата, запали рязко и пак зави. Изчезна надолу като светковица. Аз скочих в моята кола и бях само на една пръка след него, когато го видях да спира на светофара пред „Аргейо булевард“. Той сви надясно, аз — наляво. Кинкейд Куклето се изправи и подпра брадичка на облегалката ми до рамото.

— Знаеш ли кой беше този? — изграчи той. — Уимс Спусъка, първият бияч на шефа. Можеше да те застреля като едното нищо.

— А ти можеше да се родиш с брадавица на носа. Вероятността е същата.

Пообиколих още малко и спрях, за да му дам възможност да мине отпред.

— Къде ти е колата? — попита.

Той свали смачканата си репортерска капа, плесна я на коляно и отново я нахлупи.

— Пред кметството. На полицейския паркинг. Защо?

— Лошо — рекох. Ще се наложи да вземеш автобуса за Лос Анджелис. От време на време трябва да преспиваш при сестрата. Особено тази нощ.

4. ЧЕРВЕНОКОСАТА

Шосето се усуга, хълтна надолу, стрелна се по гребена на хълма. Шепа светлинки проблясваха на северозапад и цял килим от тях светеше на юг. Оттук трите кея изглеждаха много далечни — три тънки, блестящи моливчета върху подложка от черно кадифе. В каньоните имаше мъгла и дъх на дива растителност, но по възвишенията между тях от мъглата нямаше и следа.

Подминах смътните очертания на малка, тъмна бензиностанция, затворена за през нощта, спуснах се в поредния широк канъон, а после се изкачвах половин миля покрай скъпата телена ограда на нечие невидимо имение. Шепата разпилени по склона къщи вече се брояха на пръсти и въздухът силно замириса на море. Завих наляво покрай сграда с кръгла бяла кула, минах през шпалир от електрически лампи — единствените на мили околовръст, за да стигна до голяма сграда с гипсови орнаменти, кацнала на възвишение, точно над крайбрежната магистрала. През запердените прозорци и колонадата пред входа се процеждаше слаба светлина и позволяваше да се видят множество коли, паркирани по диагонал на овалната зелена площ.

Това беше Конрид кълб. Нямах особено ясна представа какво точно щях да правя там, но ми се струваше, че е едно от местата, които трябва да посетя. Доктор Остриън все още обикаляше някъде из града и посещаваше пациенти. От „Телефонни справки за лекари“ научих, че обикновено се отбивал там към единайсет часа. Сега беше десет и петнайсет.

Паркирах на едно свободно място и тръгнах покрай сводестата колонада. Двуметров негър в униформа на оперетен южноамерикански фелдмаршал отвори едното крило на широка врата с решетки и избоботи:

— Ако обичате картата, сър.

Пъхнах един сгънат долар в люляковата му длан. Огромни абансови кокалчета го захапаха, както челюстта на багер захапва кофа чакъл. Другата ръка махна някаква прашинка от лявото ми рамо и

пусна метално номерче зад парадната ми кърпичка в горното джобче на сакото.

— Новият салонен си пада малко грубиян — прошепна той. — Благодаря ви, сър.

— Искаш да кажеш „благодаря, глупако“ — рекох и минах покрай него.

Преддверието — викат му фоайе — приличаше на филмов декор за нощен клуб от 1980 година, в който ще се провежда състезание за Мелодия на годината. На изкуствената светлина то изглеждаше тъй, сякаш обзвеждането му е струвало на собствениците един милион долара, и заемаше площ колкото игрище за поло. Килимът почти гъделичкаше глазените ми. В дъното се виждаше хромирана стълба като на кораб, която водеше към входа на ресторантa. На върха ѝ стоеше топчест оберкелнер италианец със замръзнала усмивка, петсантиметрови лъскави лампази на панталона и куп позлатени менюта под мишница.

Имаше и вита стълба с емайлирани бели парапети като улеи за бобслей. Явно водеше към игралните зали на втория етаж. Таванът беше обсипан със звезди и те премигваха. До входа на бара — тъмен и мъглявовиолетов като полу забравен кошмар — имаше дълбока бяла ниша с огромно кръгло огледало, увенчано с фараонска корона. Пред него някаква дама в зелено оправяше платиненорусата си коса. Вечерната ѝ рокля бе изрязана толкова дълбоко на гърба, че си беше сложила изкуствена бенка на лумбалния мускул, около три сантиметра под мястото, докъдето трябваше да стигат бикините ѝ, ако си ги беше обула.

Момичето от гардероба, в панталон и туника с цвят на цъфнала праскова и бродирани черни дракончета, дойде да ми вземе шапката и да не одобри облеклото ми. Очите ѝ бяха черни, лъскави и безизразни като връхчета на лачени обувки. Дадох ѝ четвърт долар и задържах шапката си. По корабната стълба се зададе момичето, което продаваше цигари. Табличката ѝ бе с размерите на трикилограмова бонбониера. Имаше пера в косата, дрехи, колкото можеше да скрие зад пощенска марка, единият и дълъг красив крак беше позлатен, а другият — посребрен. Върху лицето бе застинало студеното, презрително изражение на мадама, чийто график е запълнен толкова далеч напред,

че трябва да си помисли два пъти, преди да приеме задевките на някой махараджа с кошница рубини в ръцете.

Хлътнах в мекия виолетов сумрак на бара. Вътре тихо звънтяха чаши. Чуваха се приглушени гласове, акорди от пианото в ъгъла и женствен тенор, който пееше „Мойто малко каубойче“ поверително като барман, който ти забърква коктейл с приспивателно. Постепенно очите ми се нагодиха към моравата светлина и започнах да виждам. Барът бе доста пълен, но не претъпкан. Мъж се изсмя високо и пианистът изрази раздразнението си, като прекара нокът по клавишите а ла Еди Дъчин.

Съзрях празна маса, седнах, опрях гръб в меката тапицирана стена. Пред очите ми все повече просветляваше. Вече можех да виждам дори певеца, който пееше за каубойчето. Имаше чуплива червена коса, която изглеждаше къносана. момичето на съседната маса също беше с червена коса, разделена на път в средата. Беше я опънала назад така, сякаш я ненавиждаше. Имаше големи, тъмни хищни очи, неу碌едни черти и беше без грим, с изключение на червилото, което грееше като неонова реклама. Ежедневният й костюм беше с твърде широки рамене и прекалено широки ревери. Оранжев пуловер душеше гърлото й и върху килнатата на тила шапка а ла Робин Худ бе забучено черно-оранжево перо. Тя ми се усмихна. Зъбите й бяха тънки и остри като просешка Коледа. Не отвърнах на усмивката й.

Тя гаврътна чашата си и затрака с нея по масата. Келнер в спретната ливрея се изхлузи незнайно откъде и застана пред мен.

— Уиски със сода — рязко каза момичето. Имаше груб, оствър глас, в който се долавяха и пиянски нотки.

Сервитъорът само я изгледа, едва помръдвайки брадичката си, и отново се обърна към мен.

— Бакарди със сироп от нар — поръчах аз.

Той се отдалечи.

— От това ще ти прилошее — отпуснато предупреди тя.

Не я погледнах.

— Значи не щеш да играем — подхвърли момичето с поразвързан език.

Аз запалих цигара и изпратих кръгче във виолетовия полумрак.

— Ходи се пудри! Мога да сваля десетина горили като теб на всяка пресечка от „Холивуд булевард“. То пък един булевард!

Свърталище на безработни статисти и блондинки с рибешки лица, които се опитват да се отърсят от махмурлука си.

— Кой е споменал нещо за „Холивуд булевард“? — попитах.

— Ти, кой. Само тип от „Холивуд булевард“ няма да се изрепчи на момиче, оскърбило го най-учтиво.

Мъжът и момичето от съседната маса извърнаха глави и ни зяпнаха. Мъжът ми хвърли лека, съчувства усмивчица.

— Това важи за теб — рече му червенокосата.

— Все още не си ме оскърбила — казах.

— Природата ме е изпреварила, хубавецо.

Келнерът се върна с напитките. Сервира първо на мен. Момичето рече високо:

— Май не сте свикнал да обслужвате дами!

Той ѝ подаде ускито със сода.

— Моля да ме извините, госпожо — каза с леден глас.

— ’Сякаш. Мини някой ден да ти направя маникура, ако изнамеря отнякъде мотика. Това ще го плати приятелчето.

Сервитьорът ме погледна. Дадох му банкнотата и повдигнах дясното си рамо. Той ми върна рестото, прибра си бакшиша и се стопи между масите.

Момичето си взе чашата и се премести при мен. Постави лакти на масата и подпра брадичка върху длани си.

— Бре, бре, ти не си бил от стиснатите — каза. — Не знаех, че все още ги произвеждат. Харесвам ли ти?

— Точно това се питах. Говори по-тихо, че ще те изхвърлят.

— Съмнявам се. Поне докато не строша някое огледало. Да не говорим, че с шефа им сме така — и приближи двата си показалеца. — Тоест щяхме да бъдем, ако можех да се срещна с него. — Кикотът ѝ издрънча като тенекия. Тя отпи от чашата си. — Къде съм те виждала?

— Почти навсякъде.

— А ти къде си ме виждал?

— На стотици места.

— Да — заключи червенокосата. — Точно така. Едно момиче вече не може да съхрани индивидуалността си.

— Но не може и да си я върне от бутилката — добавих.

— Самата истина, по дяволите. Мога да ти изброя сума големи имена, дето заспиват с бутилка във всяка ръка и трябва да ги боцкат

във вената, за да не се събудят с писъци.

— Така ли? Разни холивудски звезди, а?

— Ъхъ. Работя за един, дето ги боцка — десетарка за игличка.

Понякога взема по двайсет и пет или петдесет.

— Доста доходен занаят.

— Да, ако се задържи. Мислиш ли, че ще се задържи?

— Можеш да се прехвърлиш в Палм Спрингс, като те изхвърлят оттук.

— Кой, кого и откъде ще изхвърли?

— Не знам — рекох. — За какво говорехме?

Имаше червена коса. Не беше хубава, но фигурата ѝ нямаше грешка. И работеше за някой, който боцка хората във вените. Облизах устни.

През вратата влезе мургав мъжага и застана на прага, докато очите му свикнат с тъмното. После, без да бърза, заоглежда помещението. Погледът му се спря на моята маса. Наклони едрото си туловище напред и се упъти към нас.

— Охо — рече момичето. — Биячът. Можеш ли да се справиш с него?

Не отговорих. Тя погали безцветната си буза със силната си бледа ръка и ми се усмихна широко. Онзи на пианото удари няколко акорда и зави: „Все още можем да мечтаем, нали?“

Мургавият здравеняк се спря, подпрял ръце върху облегалката на стола срещу мен. Отмести поглед от момичето и ми се усмихна. Не я търсеше. Заради нея бе пресякъл бара. Но аз бях този, в когото се приковаха очите му оттук нататък. Имаше гладка, тъмна и лъскава коса над студени сиви очи, вежди, които изглеждаха като почернени, красива актьорска усмивка и чупен, но добре наместен нос. Заговори, без да помръдва устни:

— Не съм те виждал отдавна да минаваш насам, или паметта ми изневерява?

— Не знам — отвърнах. — Какво се опитваш да си спомниш?

— Името ти, приятел.

— Не се мъчи. Никога не сме се срещали.

Измъкнах металното номерче от горното джобче на сакото си и му го подхвърлих.

— Ето пропуска, който онова чучело ми даде на входа. — Извадих визитката си от портфейла и му подхвърлих и нея. — Тук пък пише името ми, възраст, височина, тегло, особени белези и колко пъти съм осъждан. А съм дошъл да се срещна с Конрид.

Мъжът не погледна номерчето, но прочете визитката два пъти, погледна я отзад, после пак отпред, прегърна облегалката на стола с ръка и ми се усмихна неискрено. Не погледна към момичето нито тогава, нито по-късно. Остърга ръба на визитката в масата и тя тихо изскърца като малко мишленце.

Момичето се зазяпа в тавана и се престори, че се прозява. Той каза сухо:

— Значи си от онзи. Толкова съжалявам. На господин Конрид му се наложи да замине на север, малко по работа. Хвана ранен самолет.

— Значи онзи, дето го видях днес следобед в голямата сива лимузина на ъгъла на „Вайн“ и „Булеварда на залеза“, трябва да е бил двойникът му — обади се момичето.

Мъжът не я погледна. Усмихна се леко.

— Господин Конрид няма сива лимузина.

— Не го оставяй да те метне — посъветва ме момичето. — Обзалагам се, че е горе и обира клиентите си на ролетка.

Мургавият отново не я погледна. Това, че не я гледаше, беше по-многозначително, отколкото ако и бе зашлевил плесница. Видях я как пребледня леко, много бавно, и си остана бледа.

— Е, щом го няма, значи го няма — казах. — Благодаря, че ме изслушахте. Може би някой друг път.

— О, разбира се. Но ние тук не използваме частни детективи. Толкова съжалявам.

— Повтори ли още веднъж „толкова съжалявам“, ще изпища, Бога ми — обади се червенокосата.

Чернокосият мъж прибра визитката ми във вътрешното джобче на смокинга си. Бутна стола си назад и се изправи.

— Нали знаете как е — рече. — Толкова...

Момичето се изкикоти и лисна чашата в лицето му. Мургавият стреснато отстъпи назад и измъкна от джоба си колосана бяла носна кърпичка. Бързо попи лицето си, като тръскаше глава. Когато свали

кърпичката, на ризата, над черното перлено копче имаше голямо мокро петно. Яката беше съсипана.

— Толкова съжалявам — рече момичето. — Помислих те за плювалник.

Той отпусна ръка и зъбите му злобно блеснаха.

— Разкарай я — изръмжа. — Разкарай я незабавно.

Обърна се и бързо се отдалечи между масите, като държеше кърпичката на устата си. Появиха се двама сервитьори в бели сака, застанаха наблизо и ни загледаха. Всички в заведението ни зяпаха.

— Първи рунд — обяви момичето. — Малко бавен. И двамата противници бяха предпазливи.

— Не бих искал да те приджурявам, когато решиш да си търсиш белята — рекох.

Главата й потръпна. В тази странна морава светлина невероятната бледност на лицето ѝ се наби в очите ми. Дори начервените ѝ устни изглеждаха изцедени. Тя посегна към устата си с вдървена, сгърчена ръка. Закашля се сухо, като охтичава, и взе чашата ми. Изпи бакардито на големи, шумни гълтъки. После започна да трепери. Посегна към чантата си я събори от масата на пода. Падна отворена и някои неща се изсипаха отвътре. Позлатена табакера се търкула под стола ми. За да я достигна, се наложи да стана и преместя стола. Един от келнерите стоеше зад мен.

— Мога ли да помогна? — любезно попита той.

Бях се навел, когато чашата, от която бе пило момичето, се изтърколи от ръба на масата и се тресна в пода близо до ръката ми. Взех табакерата, погледнах я небрежно и съзрях ръчно оцветената снимка на едър мургав мъж, която украсяваше капака ѝ. Прибрах я обратно в чантата и хванах момичето под ръка. Сервитьорът, който се беше обадил, се плъзна отзад и я улови за другата. Тя ни изгледа с празен поглед и завъртя главата си насам-натам, сякаш се опитваше да раздвижи вдървения си врат.

— Дръжте ме, припадам — изграчи, а ние я помъкнахме към изхода. Тя правеше неописуеми движения с крака и се лашкаше ту на една, ту на друга страна, сякаш се опитваше да ни събори. Келнерът не преставаше да ругае под нос с монотонен шепот. Излязохме от моравата светлина в ярко осветеното фоайе.

— Дамската тоалетна — изръмжа келнерът и посочи с брадичка към врата, която приличаше на страничния вход на древен храм. — Вътре има една негърка тежка категория, която може да се справи с всичко.

— Никаква дамска тоалетна — заплашително рече момичето. — И ми пусни ръката, келнер. Приятелчето ще ми осигури транспорт.

— Не ви е приятел, госпожо. Той дори не ви познава.

— Изчезвай, жабарю. Или си прекалено учтив, или си нямаш понятие от учтивост. Изчезвай, преди да съм забравила възпитанието и да съм те халосала.

— Добре — рекох му. — Ще я заведа да се поохлади. Сама ли е дошла?

— Че кой би тръгнал с нея? — отвърна той и се отдалечи.

Оберкелнерът слезе до средата на пароходната стълба и ни изгледа зловещо, а видението на гардероба имаше отегчения вид на рефер при откриване на състезание.

Избутах новата си приятелка на студения мъглив въздух, поведох я покрай колонадите и усетих как тялото ѝ се стегна и започна да контролира движенията си.

— Ти си свистно момче — рече глухо. — Ама и аз ги надробих едни... Ти си свестен човек, господине. Мислех, че никога няма да се измъкна жива оттам.

— Защо?

— Бях решила да припечеля малко пари, но събрках адреса. Няма значение. Ще погреба и тази идея при другите си провалени идеи. Ще ме закараши ли? Дойдох с такси.

— Разбира се. А ще ми кажеш ли как се казваш?

— Хельн Матсън.

Не плеснах с ръце от радост. Отдавна се бях досетил.

Продължи да се обляга на мен, докато вървяхме по павираната алея покрай паркираните коли. Стигнахме до моята, отключих я и задържах вратата, а Хельн се пъхна вътре, рухна в ъгъла и отпусна глава върху седалката.

Затворих вратата, но пак я отворих и попитах:

— Ще ми кажеш ли още нещо? Кой е онзи върху табакерата ти?

Имам чувството, че съм го виждал.

Тя отвори очи.

— Стара любов — отвърна, — която умря. Той... — Очите ѝ се разшириха и ченето ѝ увисна. Едва долових слабото шумолене зад гърба си. Нещо твърдо се заби в ребрата ми и приглушен глас изрече:

— Мирувай, приятел! Това е грабеж!

После в ухото ми изтрещя корабно оръдие и главата ми се превърна в огромен розов фойерверк, разпука се под небесния свод, пръсна се на хиляди парчета, които постепенно избледняха и започнаха бавно да падат, докато угаснаха във вълните. Погълна ме мрак.

5. МЪРТВАТА МИ СЪСЕДКА

Вонях на джин. Но не както си му е редът, като след две-три чашки, а сякаш Тихия океан е от чист джин и съм плувал из него с дрехите си. Джин имаше по косата ми, по веждите, по лицето и под брадичката, върху ризата. Сакото ми го нямаше, а аз лежах по гръб върху нечий килим, вперил поглед в снимката, поставена върху гипсовата полица на някаква камина. Рамката беше от дърво, а снимката претендираше за художественост, тъй като светлината преднамерено падаше върху слабото, дългнесто и нещастно лице. Цялата роля на светлината обаче бе, че правеше лицето да изглежда точно такова — слабо, дългнесто и нещастно под безцветната спълстена коса, която би могла да мине за боя върху череп. Напреки на снимката, зад стъклото, пишеше нещо, но не можех да го прочета.

Повдигнах ръка и докоснах слепоочието си. Болката ме прониза чак до петите. Изстенах, но от професионална гордост превърнах стенанието в ръмжене, а после се претърколих бавно и предпазливо и се загледах в крака на отвореното стенно двойно легло. Едната му половина бе все още прибрана към стената, а лакираното дърво беше изографисано със сложни шарки. Докато се преобръщах, от гърдите ми се търкулна бутилка от джин и се удари в пода. Беше безцветна и празна. Мина ми през ума, че не е възможно да е имало чак толкова много джин само в една бутилка.

Свих колене под тялото си и застанах на четири крака. Поседях така и душех като куче, което не може да си довърши вечерята, но и не му се ще да я изостави. Поразмърдах глава. Болеше. Размърдах я още малко — продължи да ме боли, затова се изправих и установих, че обувките ми също ги е хванала липсата.

Апартаментът изглеждаше доста приличен — не много евтин и не особено скъп, с обичайните мебели, обичайните осветителни тела, обичайния здрав килим. Върху сваленото легло лежеше момиче, облечено в чифт бежови копринени чорапи. По тялото му имаше дълбоки драскотини, а през корема бе метната дебела хавлиена кърпа,

усукана почти на руло. Очите на момичето бяха отворени. Червената коса, която бе разделила на път и опънала назад, сякаш я ненавижда, си беше същата. Но тя вече не я ненавиждаше.

Беше мъртва.

Над лявата ѝ гърда имаше опълено петно с големината на мъжка длан, а в средата му — напръстниче алена кръв. Кръв беше текла и по бузата ѝ, но вече бе засъхнала.

На дивана съзрях дрехи, предимно нейни, но сред тях бе и сакото ми. На пода имаше обувки — нейните и моите. Приближих се на пръсти, стъпвайки като върху много крехък лед, вдигнах сакото и пребърках джобовете. Всичко което си спомнях, че съм сложил вътре, си беше на мястото. Кобурът все още беше под мишницата ми — празен, разбира се. Нахлузих обувките и сакото, наместих празния кобур, приближих се до леглото и повдигнах тежката хавлиена кърпа. От нея изпадна пистолет — моят. Избърсах кръвта, с която беше изцапан, помирих дулото, без да има защо, и тихо го пъхнах под мишницата си.

По коридора се зададоха тежки стъпки, които спряха пред вратата на апартамента. Чуха се приглушени гласове, а после някой почука — бързо, силно, нетърпеливо. Погледнах вратата и си помислих колко ли ще чакат, преди да натиснат дръжката, и дали секретът е вдигнат, за да влязат, и ако ли пък не, колко време ще им отнеме да извикат управителя с резервния ключ, ако вече не са го довели. Все още се чудех, когато някой натисна дръжката. Беше заключено. Ужасно смешно. Едва се сдържах да не прихна на глас.

Пристигах към друга врата и надникнах в банята. На пода имаше две килимчета, хавлия, прилежно преметната върху ваната, на стената — прозорец с матирано стъкло. Затворих тихо вратата, стъпих на ръба на ваната и отворих прозорчето. Подадох глава и погледнах навън в мрака. Около шест етажа по-надолу се виждаше странична уличка, засадена с дървета. За да я видя обаче, трябваше да надзвърна през процепа, образуван от две къси, слепи стени, и не по-широк от шахта за проветрение. Прозорците бяха разположени на двойки, всички върху една и съща стена срещу процепа. Надвесих се още малко навън и реших, че ако се опитам, бих могъл да достигна съседния прозорец. Почудих се дали е отключен и дали изобщо ще

имам никаква полза, а и ще ми стигне ли времето, преди да отворят вратата.

Зад мен, зад затворената врата на банята, чукането бе станало малко по-разкъс и шумно и нечий глас изръмжа:

— Отворете или ще разбием вратата!

Това нищо не означаваше. Обикновен полицейски трик. Нямаше да я разбият, защото можеха да намерят ключ, а да разбиеш подобна врата без брадва е мъчна работа и болезнено за краката.

Затворих долната половина на прозореца, отворих горната и взех пешкир от поставката. После отново отворих вратата на банята и очите ми се заковаха право върху лицето от снимката на камината. Не можех да тръгна, преди да прочета надписа върху нея. Приближих се и се взрях в него, докато гневното чукане продължаваше. На снимката пишеше: „С много любов — Лийланд.“

Само това правеше доктор Острийн кръгъл глупак. Нищо друго не му трябваше. Грабнах снимката, върнах се в банята и отново затворих вратата. После я тикнах сред мръсното бельо в шкафа. Малко време щях да загубяят, докато я открият — ако бяха добри ченгета. Ако се намирахме в Бей Сити, нищо чудно изобщо да не я намерят. Нямаше причини да смятам, че не сме в Бей Сити, освен дето Хельн Матсън сигурно живееше там, през прозореца на банята ме бе лъхнал мириз на море.

Проврях се навън с кърпата в ръка и се прехвърлих на съседния прозорец, като се държах с другата за перваза. Стигнах съседния прозорец едва колкото да го бутна, ако не е заключен. Заключен беше. Залюлях крак и ритнах стъклото, точно над ключалката. Шумът трябва да се е чул поне на миля наоколо. Далечното думкане по вратата продължаваше монотонно.

Омотах кърпата около лявата си китка и като протегнах ръце до краен предел, напъхах ръка през счупеното стъкло и отворих прозореца. После се прехвърлих на другия перваз и се протегнах да затворя прозореца, от който бях дошъл. Можеха да ми вземат отпечатъците. Не хранех никаква надежда, че ще успея да докажа как съм се озовал там.

Надзърнах надолу към улицата. Някакъв мъж се качваше в колата си. Дори не погледна нагоре. Никаква лампа не бе светнala в апартамента, в който нахлувах. Отворих прозореца и влязох. Във

ваната имаше много счупени стъкла. Стъпих на пода, запалих осветлението, събрах стъклата от ваната, омотах ги в кърпата и ги скрих. Използвах нечий пешкир, за да избърша перваза и ръба на ваната, където бях стъпвал. После извадих пистолета и отворих вратата на банята.

Апартаментът беше голям. Стаята, в която надничах, имаше две легла с розови покривки. Бяха изрядно опънати. След спалнята влязох в дневната. Всички прозорци бяха затворени и въздухът беше прашен и душен. Включих един лампион и прокарах пръст по облегалката на стол. Беше прашен. Имаше радио-шкаф, библиотека, пълна с книги, чиито обложки все още не бяха свалени, скрин от тъмно дърво, а отгоре — сифон, шише с алкохол и четири чаши на ивици, обрнати с дъната нагоре. Подуших алкохола, който се оказа уиски, употребих една част. Главата ми се почувства по-зле, но на мен ми стана хубаво.

Оставил лампата да свети, върнах се в спалнята и затършувах издрешници и чекмеджета. В гардероб намерих мъжки дрехи, шити по поръчка. На етикета шивачът беше изписал името Джордж Талбот. Дрехите на Джордж обаче ми се видяха възтеснички. Порових още малко и едно чекмедже ми предложи пижама, която ми се стори подходяща. Чехлите и халатът бяха в дрешника. Съблякох се.

Излязох изпод душа, но все още слабо миришах на джин. Сега вече от никъде не се чуваше шум или думкане, от което заключих че са в апартамента на Хелън Матсън с техните тебешери и канапи. Нахлузих пижамата, чехлите и халата на господин Талбот, освежих косата си с неговия тоник, сресах се с неговата четка и гребен. Надявах се, че господин и госпожа Талбот прекарват приятно, където и да се намират, и че няма да бързат да се приберат вкъщи.

Отново се върнах в дневната, употребих още от уискито на Талбот и запалих една от неговите цигари. После отключих външната врата. Мъж се прокашля съвсем наблизо в коридора. Отворих вратата, облегнах се на касата и погледнах навън. На отсрещната стена се беше подпраял униформен полицай — дребничък, рус, с остръ поглед. Ръбовете на синия му панталон бяха остри като бърснарски ножчета и той изглеждаше спретнат, чист, компетентен и нахакан.

Прозях се и попитах:
— Какво става, началник?

Той се взря в мен с остри червени кавкафяви очи, изпъстрени със златисти точки — цвят, който рядко се среща в комбинация с руса коса.

— Малка неприятност у съседката. Да сте чул нещо? — Гласът му беше леко саркастичен.

— Рижавата ли? Ха-ха. Само обичайният лов на едър дивеч. Ще пийнете ли?

Ченгето продължи да ме наблюдава внимателно. После се провикна надолу по коридора:

— Хей, Ал!

От отворена врата излезе едър мъжага. Беше над един и деветдесет, тежеше стотина кила и имаше твърда черна коса и дълбоко разположени безизразни очи. Ал де Спейн, когото срещнах същата вечер в полицейския участък на Бей Сити.

Тръгна по коридора, без да бърза. Униформеното ченге се обади:

— Този човек живее в съседния апартамент.

Де Спейн се приближи плътно до мен и се втренчи в очите ми. Неговите бяха изразителни, като черни плочки. Проговори почти благо:

— Име?

— Джордж Талбот — рекох, като се стараех да не изквича.

— Да сте чул някакъв шум? Имам предвид, преди ние да дойдем.

— О, караница, ако не се лъжа. Към полунощ. За там не е новост.

— Посочих с пръст към апартамента на мъртвата.

— Така ли? Познавате ли дамата?

— Не. И нямам желание да се запознавам с нея.

— Няма и да ви се наложи — отсече Де Спейн. — Мъртва е.

Положи огромната си корава длан на гърдите ми и много леко ме бутна навътре в апартамента. Ръката му остана върху гърдите ми, острите му очи бързо се стрелнаха към джобовете на халата и отново се върнаха на лицето ми. Вкара ме около два метра навътре и заповяда през рамо:

— Влез и затвори вратата, Запъртък.

Запъртъка влезе и затвори вратата. Острите му очички блестяха.

— Страхотен номер — съвсем небрежно подхвърли Де Спейн. — Дръж го на мушка, Запъртък.

Запъртъка разкопча черния си кобур и измъкна, бърз като светкавица, голям полицейски патлак. Облиза устни и промълви:

— Леле мале. — Отвори калъфа на белезниците и ги издърпа наполовина навън. — Как се сети, Ал?

— Какво съм се сетил?

Де Спейн не откъсваше очи от моите. Заговори ми нежно:

— Какво се канеше да правиш, а? Вестник ли беше тръгнал да си купуваш?

— Ами да! — обади се Запъртъка. — Разбира, той е убиецът. Влязъл е през прозореца на банята и е облякъл дрехите на човека, дето живее тук. Собствениците ги няма. Виж колко е прашно. Нито един отворен прозорец. Спарен въздух.

Де Спейн се обади:

— Запъртъка е учено ченге. Не му се давай. Някой ден все ще сгреши.

— Щом е такъв мозък, защо е в униформа? — попитах.

Дребосъкът пламна. Де Спейн нареди:

— Намери дрехите му, Запъртък. Пистолета също. И по-живо. Това ще бъде наш удар, стига да побързаме.

— Ти дори не си зачислен към групата — рече Запъртъка.

— Какво ще загубя?

— Аз обаче мога да загубя униформата си.

— Опитай си късмета, момче. Онзи плужек, Рийд, не го бива да хване и молец в затворена кутия.

Дребосъкът изприпка до банята. С Де Спейн останахме неподвижни, като изключим, че той свали ръката си от гърдите ми и я отпусна покрай тялото си.

— Нищо не казвай — измърка. — Остави ме сам да се досетя.

Чувахме как Запъртъка тършува, отваря врати. После изквича като териер, надушил миша дупка. Върна се в стаята, понесъл в дясната си ръка пистолета ми, а в лявата портфейла. Държеше оръжието за дулото с носна кърпичка.

— С тоя е стреляно — заключи. — И не се казва Талбот.

Де Спейн не извърна глава, нито промени изражението си. Дари ме с тънка усмивчица, като размърда само ъгълчетата на широката си, жестока уста.

— Хайде бе — рече. — Не думай.

Избута ме назад с твърда като стомана длан.

— Обличай се, сърце мое — и не се престаравай с вратовръзката.

Разни местенца чакат да ги посетим.

6. ОТНОВО ПОЛУЧАВАМ ПИСТОЛЕТА СИ

Излязохме от апартамента и тръгнахме по коридора. През отворената врата на Хелън Матсън все още струеше светлина. Отвън стояха двама мъже с чувал, в какъвто полицай прибират труповете от местопрестъпления, и пушеха. В дома на мъртвата ехтяха гласове.

Завихме зад ъгъла и заслизахме по стълбите — етаж след етаж, до фоайето, където се бяха скучили половин дузина изцъклени наематели. Три жени по пеньоари, един плешивец със зелена козирка за слънце, каквото носят вестникарите, още двама, които висяха в полумрака. Униформен полицай крачеше напред-назад от вътрешната страна на изхода и тихичко си подсвиркваше. Минахме покрай него. Изобщо не му направи впечатление. Отвън на тротоара се беше събрала тълпа.

— Това е изключителна нощ за нашия градец — каза Де Спейн.

Приближихме се до черна лимузина без полицейски отличителни знаци. Де Спейн се плъзна зад волана и ми посочи мястото до себе си. Запъртька седна отзад. Той отдавна беше приbral патлака, но държеше кобура разкопчан и ръката си наблизо.

Де Спейн подкара колата така рязко, че ме залепи за облегалката. Първия забой взехме на две гуми и се насочихме на изток. На половин пряка по-нататък се зададе голяма черна кола с два червени буркана отгоре. Приближаваше бързо, когато забихме. Де Спейн се изплю през прозореца и измърмори:

— Шефът! Ако има как, ще закъсне и за собственото си погребение. Но този път здравата му натрихме носа!

Запъртька възмутено се обади от задната седалка:

— Да, колкото да ни изхвърлят от работа за трийсет дни!

— Не падай духом, момче. Може да те повишат и да попаднеш в отдел „Убийства“.

— Предпочитам да нося униформа, но да имам какво да ям.

Десетина пресечки Де Спейн шпори колата като бесен, после намали.

— Това не е пътят за участъка — обади се Запъртька.

— Не ставай глупав — отвърна Де Спейн.

Той остави колата да пъпли едва-едва, сви в тиха и тъмна уличка с иглолистни дървета отстрани и еднакви ниски къщи, разположени зад еднакви малки зелени площи. Натисна леко спирачка, прилепи автомобила до бордюра и изключи мотора. После преметна ръка през облегалката си и се обърна да хвърли поглед на зорния, дребничък униформен полицай.

— Значи според теб този я е претрапал, а, Запъртьк?

— Стреляно е с неговия пистолет.

— Я извади онова голямото фенерче от джоба и му огледай тила.

Дребосъкът изсумтя, затършува отзад, после нещо изщрака и ослепителният бял лъч на силен ръчен прожектор обля главата ми. Човечето заподсмърча в тила ми. Посегна и ме натисна по удареното място. Изревах. Светлината угасна и мракът от улицата отново ни връхлетя.

— Май са го цапардосали — заключи Запъртька.

— Както и момичето, между другото — монотонно уточни Де Спейн. — Не си личи много, но е ударена. Ударили са я, за да могат да я съблекат и издерат, преди да я застрелят. Никой не е чул изстрела. Кой съобщи в участъка, Запъртьк?

— Откъде да знам, по дяволите! Някакъв се обадил две-три минути преди да се появиш, докато Рийд все още търсеше фотограф. Телефонистката каза, че бил с дебел глас.

— Добре, ако ти беше извършил престъплението, как щеше да се измъкнеш оттам?

— Щях да си изляза през вратата — отвърна дребосъкът. — Защо не. Ей! — изляя той към мен. — А ти защо не си излязъл оттам?

— И аз имам своите малки тайни — отвърнах.

Де Спейн продължи монотонно:

— Значи нямаше да се прехвърляш през никакви шахти, а, Запъртьк? И нямаше да разбиваш прозореца на съседния апартамент, нито да се правиш на онзи, който живее там, а? И нямаше да се обаждаш в полицията и да им казваш, че ако се качат горе, ще хванат убиеща, така ли?

— По дяволите! — рече дребосъкът. — Мислиш, че този се е обадил? Не, не бих направил нито едно от тези неща.

— Не ги е направил и убиецът — съгласи се Де Спейн, — с изключение на последното. Обадил се е.

— Никога не знаеш какво ще им хрумне на тези сексуални маниаци. Този може да е имал помощник и другият да го е фраснал, за да го накисне.

Де Спейн дрезгаво се изсмя.

— Здравей, сексуални маниако — рече и ме ръгна в ребрата с пръст, корав като дулото на пистолет. Гледай ни колко сме тъпи. Седим тук, спорим и си рискуваме службицата — поне този от нас, който си я има — а ти, дето си наясно с всички отговори, не ни казваш нито дума. Та ние дори не знаем коя е госпожицата.

— Червенокосо момиче, което забърсах в бара на Конрид Кльб — отвърнах. — Не, по-точно тя ме забърса.

— И нито име, нито нищо?

— Да. Беше фирмата. Помогнах ѝ да излезе на въздух, тя ме помоли да я отведа и докато я настанявах в колата си, някой ме фрасна. Свестих се на пода в апартамента, а момичето беше мъртво.

— А ти какво правеше в бара на Конрид Кльб? — попита ме Де Спейн.

— Подстригвах се — отвърнах. — Какво се прави в бар? Тя червенокосата беше фирмата и ми се стори уплашена от нещо. Лисна чашата си в лицето на бияча. Малко ми дожаля за нея.

— И на мен винаги ми дожалява за червенокосите — рече Де Спейн. — Онзи, дето те е цапардосал, трябва да е бил слон, щом те е занесъл горе в апартамента.

— Удряли ли са те някога така по главата? — попитах.

— Не — отвърна Де Спейн. — А теб, Запъртьк?

Дребосъкът каза, че и него не го били удряли. Каза го заядливо.

— Ами то е горе-долу като да си мъртвопиян. Вероятно съм се свестил в колата, а онзи е имал пистолет, с който ме е принудил да кротувам. Качили сме се в апартамента заедно с момичето. Тя може и да го е познавала. Там ме е фраснал отново и аз не си спомням нищо от случилото се между двата удара.

— Чувал съм такива работи — рече Де Спейн. — Обаче никога не съм им вярвал.

— Но е истина — казах. — Трябва да е истина, защото нищо не си спомням, а онзи не може да ме е качил горе без чужда помощ.

— Аз мога — рече Де Спейн. — Носил съм и по-тежки от теб.

— Добре де — съгласих се. — Пренесъл ме е. Какво ще правим сега?

— Не разбирам защо си е направил целия този труд — обади се дребосъкът.

— Да цапардосаш някого не е никак трудно — отвърна Де Спейн. — Я ми подай портфейла и онзи патлак.

Малкият се поколеба, после му ги подаде. Де Спейн подуши пистолета и небрежно го пусна в страничния си джоб — този откъм мен. Отвори портфейла, наведе се и го разгледа на светлината на таблото. После го прибра. Подкара колата, обърна я и полетя обратно по булеварда, зави на изток и спря пред кръчма с червена неонова фирма отгоре. Заведението беше пълно дори и по това време на нощта. Де Спейн каза през рамо:

— Тичай вътре, Запъртък, и телефонирай в участъка. Кажи на сержанта, че сме надушили следа и сме на път да заловим човек, свързан с убийството на „Брейтън авеню“. Кажи му да предаде на шефа, та да побеснее.

Дребосъкът излезе от колата, затръшна задната врата, понечи да каже нещо, после бързо прекоси тротоара и влезе в заведението.

Де Спейн рязко подкара и още преди първата пряка беше вдигнал четирийсет мили. Изсмя се дълбоко и гърлено. След миг вече летяхме с петдесет мили в час. Влизаше и излизаше от разни улици, докато накрая спря под дърво пред някакво училище.

Той посегна към ръчната спирачка, а аз измъкнах пистолета си от джоба му. Де Спейн се изсмя сухо и се изплю през отворения прозорец.

— Добре — рече. — Затова го сложих там. Разговарях с Макгий Виолетката. Вестникарчето ми се обади от Лос Анджелис. Намерили са Матсън. Сега разпитват някакъв управител на жилищен блок — давал апартаменти под наем.

Върнах се в собствения си ъгъл, като държах пистолета хлабаво между коленете си.

— Сега сме извън очертанията на Бей Сити — рекох. — Какво каза Макгий?

— Че те е насочил към Матсън, но не знаеше дали си се свързал с него. Този с апартаментите — не чух името му — се опитвал да се

отърве от някакъв труп в глуха уличка, когато патрулната двойка го изненадала. Макгий каза, че ако си се свързал с Матсън и си говорил с него — сто на сто ще си тук, забъркан в някоя каша, и вероятно ще се свестиш до труп с цицина на главата.

— Не съм се свързал с Матсън — рекох.

Усетих как Де Спейн се втренчи в мен изпод тъмните си надвиснали вежди.

— Но си тук и здравата си загазил — подчертва.

Извадих с лявата си ръка цигара от джоба и я запалих със запалката от таблото. С дясната държах пистолета. Обадих се:

— Останах с впечатлението, че просто си минавал покрай местопроизшествието. Нали дори не си прикрепен към случая. А сега извеждаш арестант извън очертанията на града. Какво ще стане с теб?

— Ще ми се отели волът... ако не направя някое голямо разкритие.

— Моят също. Май трябва да се съюзим и да разкрием трите убийства.

— Три ли?

— Три. Хелън Матсън, Хари Матсън и жената на доктор Остриън. Всичките са в един кюп.

— Разкарах Запъртъка — тихо каза Де Спейн, — защото е дребно човече, а шефът обича дребните човечета и Запъртъка сигурно ще стовари вината върху мен. Откъде ще започнем?

— Като начало можем да намерим някой си Греб — има лаборатория в сградата, където се помещават лекарските кабинети. Мисля, че е фалшифицирал резултатите от експертизата по случая Остриън. Ами ако вдигнат полицията по следите ти?

— За такива цели използват радиото на Лос Анджелис. Никога няма да съобщят по него, че търсят едно от собствените си ченгета.

Той се наведе напред и отново подкара.

— Не е зле да ми върнеш портфейла, та да прибера и пистолета — обадих се аз.

Той дрезгаво се изсмя и ми го подаде.

7. ГОЛЯМОТО ЧЕНЕ

Лаборантът живееше на Девета улица в другия край на града. Домът му беше невзрачна едноетажна къща с веранда. Голяма прашна хортензия и разни други недорасли храсталаци покрай пътеката те оставяха с впечатлението, че стопанинът е прекарал живота си в опити да направи от нищо нещо.

Колата се плъзна пред къщата. Де Спейн изгаси фаровете и рече:

— Ако имаш нужда от помощ, свиркай. Появят ли се ченгетата, измъкни се на Десета, а аз ще заобиколя и ще те взема. Но не ми се вярва. Тази нощ всички се занимават само с момичето от „Брейтън авеню“.

Огледах притихналата улица, пресякох я под мътната светлина на луната и тръгнах по пътеката към къщата. Входната врата беше разположена под прав ъгъл спрямо улицата в някакъв издатък от къщата, който изглеждаше добавен от допълнително хрумване. Натиснах звънеца и го чух как издрънча някъде отзад. Никакъв отговор. Натиснах го още два пъти и опитах вратата. Беше заключено.

Слязох от верандата и заобиколих откъм северната страна на къщата, където в задния двор имаше малък гараж. Вратите му бяха затворени с катинар, който можеше да се отвори с едно по-силно дуихване. Наведох се и светнах с джобното си фенерче под паяновите врати. Видяха се гумите на автомобил. Върнах се отново при входната врата и този път почуках доста силничко.

Прозорецът на предната стая изскърца и бавно се спусна надолу, някъде до средата. Зад прозореца имаше спуснати щори, а зад щорите — мрак. Дебел дрезгав глас се обади:

— Да?

— Господин Греб?

— Да.

— Искам да поговорим — по важна работа.

— Трябва да се наспя, господине. Елате утре.

Гласът никак не ми звучеше като на лаборант. По-скоро ми приличаше на гласа, който бях чул веднъж по телефона — много отдавна, рано тази вечер, в апартамента на Хари Матсън.

— Добре, господин Греб — рекох. — Тогава ще ви потърся в службата. Какъв ви беше адресът?

Известно време гласът мълча. После се обади:

— О, я изчезвай, докато не съм излязъл да ти фрасна един.

— Така не се печелят клиенти, господин Греб. Сигурен ли сте, че не можете да ми отделите няколко минути, след като и без туй вече сте станал?

— Не викай толкоз. Ще събудиш жената. Болна е. Ако трябва да изляза навън...

— Лека нощ, господин Греб.

Върнах се обратно по пътеката, под меката мътна луна. Минах от другата страна на тъмната паркирана кола и казах:

— Това е работа за двама. Вътре се е намърдал някакъв главорез. Струва ми се, че е същият, когото чух да наричат Голямото чене по телефона в Лос Анджелис.

— Господи! Убиецът на Матсън, така ли?

Де Спейн се премести откъм моята страна, подаде глава от прозореца и се изплю. Плюнката му префуча над пожарния кран, който беше поне на два и половина метра от нас. Не казах нищо. Той продължи:

— Ако този, когото наричаш Голямото чене, е Мое Лоренц, ще го позная. Може би ще успеем да влезем. А нищо чудно и да попаднем на гореща следа.

— Точно като ченгетата в радиопиесите.

— Страх ли те е?

— Мен ли? — попитах. — Естествено, че ме е страх. Колата е в гаража, така че или е сгасил Греб вътре и си напряга мозъка какво да прави с него...

— Ако е Мое Лоренц, той няма мозък — изръмжа Де Спейн. — Копелето е съвсем смахнато и може да върши само две неща — да държи пистолета и волана на автомобил.

— И парче оловна тръба — добавих. — Та думата ми беше, че Греб може да е излязъл без колата си и това Чене... Де Спейн се наведе да погледне часовника на таблото.

— Според мен той е изчезнал. Иначе досега да се е приbral. Някой му е подшушнал да се спасява от нещо.

— Идваш или не? — попитах рязко. — Кой да му е подшушнал?

— На първо място, този, който го е наел, ако е работил за някого.

Де Спейн отвори, измъкна се от колата и се загледа над нея, към другата страна на улицата. Разкопча си сакото и разхлаби пистолета под мишницата си.

— Може и да успея да го забаламосам — рече. — Дръж ръцете си на показ и празни. Това е единственият ни шанс.

Отново пресякохме улицата, минахме по пътеката и се качихме на верандата. Де Спейн се облегна на звънеца.

Гласът изръмжа от полуутворения прозорец, иззад оръфаниите тъмнозелени щори.

— Е?

— Здрави, Мос — каза Де Спейн.

— Ъ?

— Аз съм Ал де Спейн. В играта съм.

Тишина. Дълга, убийствена тишина. После дебелият дрезгав глас попита:

— Кой е тоя с теб?

— Приятел от Лос Анджелис. Наш човек.

Отново тишина. После:

— Какво искаш?

— Сам ли си вътре?

— С една жена, но не може да те чуе.

— Къде е Греб?

— И аз това се питам. Какво искаш, ченге? Изплюй камъчето.

Де Спейн заговори така спокойно, сякаш си седеше вкъщи на фтьойла край радиото.

— Работим за един и същи човек, Лоренц.

— Ха-ха — изсмя се Голямото чене.

— Намерили са Матсън мъртъв в Лос Анджелис и градските ченгета вече са го свързали със случая Острийн. Трябва да изчезваме бързо. Големият шеф е на север, да си реди алибито, ама нас какво ни грее.

— Разправяй ги на шапката ми — обади се гласът, но вече се долавяше и нотка на съмнение.

— Надушвам нещо гадно — рече Де Спейн. — Хайде, отваряй. Виждаш, че не държим нищо в ръцете си.

— Докато стигна до вратата, вече ще държите — викна Голямото чене.

— Не си чак такъв пъзълъ — подигра му се Де Спейн.

Щората изшумоля, сякаш нечия ръка я бе пуснала, и прозорецът се затвори. Започнах да повдигам ръката си.

— Без глупости — изръмжа Де Спейн. — Този тип решава случая ни. Трябва ни цял и невредим.

От вътрешността на къщата долетяха глухи стъпки. Ключалката изщрака и в сянката на вратата се появи фигура с тежък „Колт“ в ръката. Човекът имаше изключително сполучлив прякор. Огромната му широка челюст стърчеше напред като решетка на локомотив. Беше по-едър от Де Спейн, къде-къде по-едър.

— Казвай какво има! — нареди той и заотстъпва назад.

Де Спейн, който беше отпуснал ръце надолу, празни и с обърнати навън длани, пристъпи спокойно върху левия си крак и ритна Голямото чене в слабините — просто така, без ни най-малко да се двоуми, и срещу насочения пистолет.

Голямото чене все още се бореше с болката, когато извадихме пистолетите си. Дясната му ръка се опитваше да натисне спусъка и да задържи пистолета изправен. Болката заглушаваше всичко друго, освен желанието да се превие на две и да изкрещи. Вътрешната борба му отне частица от секундата и той не успя нито да гръмне, нито да изкрещи, когато го връхлетяхме. Де Спейн го цапардоса по главата, а аз през дясната китка. Изгпитвах страстно желание да го фрасна по ченето — то просто ме омайваше — но китката бе най-близо до пистолета. Оръжието се отпусна, мъжището също се отпусна, почти толкова внезапно, после политна към нас. Хванахме го и го задържахме, зловонният му дъх опари лицата ни. Сетне коленете му поддадоха и ние се строполихме отгоре му в коридора.

Де Спейн изпъшка, изправи се и затвори вратата. Претърколи огромния, стенещ, почти изпаднал в несвяст мъж, изви ръцете му зад гърба и ги закопча с белезниците.

Тръгнахме по коридора. Стаята вляво беше слабо осветена от настолна лампичка, покрита с вестник. Де Спейн вдигна вестника и двамата се взряхме в жената върху леглото. Поне не я беше убил.

Лежеше облечена в тънка пижама, с широко отворени, втренчени очи, почти обезумяла от страх. Устата, китките, глазените и коленете ѝ бяха облепени с лейкопласт, а от ушите ѝ стърчаха краищата на големи тампони памук. Иззад петсантиметровата лепенка върху устата ѝ излизаше глуcho бълбукане. Де Спейн леко наклони лампата. Лицето ѝ беше на петна. Имаше изрусена коса, тъмна около корените, и измършавяло скълесто лице.

— Аз съм полицай — каза Де Спейн. — Вие ли сте госпожа Греб?

Жената потръпна и погледна агонизиращо. Издърпах памука от ушите ѝ и рекох:

— Опитай отново.

— Вие ли сте госпожа Греб?

Де Спейн хвана края на лейкопласта върху устата ѝ. Очите ѝ премигаха, той рязко дръпна и незабавно затъкна устата ѝ с ръка. Стоеше така, надвесен над жената, с лейкопласта в лявата ръка — огромен мургав полицай с безизразна мутра и нерви на бетонобъркачка.

— Обещавате ли да не пищите? — рече.

Жената кимна с усилие и той махна ръката си.

— Къде е Греб? — попита и отлепи останалия лейкопласт от тялото ѝ.

Тя преглътна, хвана се за челото с ръка, чиито нокти аленееха, и поклати глава.

— Не знам. Не се е прибирал.

— Какво приказвахте с оная горила?

— Нищо — глуcho отвърна жената. — Звънна се, отворих и она звяр ме сграбчи. После ме завърза и попита къде е мъжът ми. Отговорих му, че не знам, и той ми удари няколко шамара, но след малко, изглежда, ми повярва. Попита ме защо не е взел колата и аз му казах, че винаги ходи пеша на работа, не взема колата. След това просто седеше в ъгъла и не мърдаше, нито говореше, дори не пушеше.

— Обажда ли се по телефона?

— Не.

— Виждала ли сте го преди?

— Не.

— Облечете се — каза Де Спейн. — Трябва да отидете при някои приятели да прекарате остатъка от нощта.

Тя се втренчи в него, бавно седна на леглото и разроши косата си. После устата ѝ се отвори и Де Спейн пак я запуши с ръка.

— Стига — рязко каза той. — Нищо не му се е случило. Поне доколкото знаем, но сигурно няма да ви дойде като гръм от ясно небе, ако му се случи нещо.

Жената бутна ръката му, стана от леглото, приближи се до шкафа и извади шише уиски. Отвинти капачката и отпи от бутилката.

— Да — каза със силен, дрезгав глас. — А вие какво щяхте да правите, ако за всеки припечелен цент трябваше да се умилквате около докторската пасмина? Да не говорим, че и така центовете са дяволски малко. — Тя отпи още веднъж.

— Сигурно щях да подменям кръвни пробы — отвърна Де Спейн.

Жената се втренчи в него безизразно. Той ме погледна и вдигна рамене.

— А може да е морфин — добави. — Може би продава по малко от „прашеца на щастиято“. Но трябва да е дяволски малко, като гледам как живеете.

Той презрително огледа стаята.

— Обличайте се, госпожо.

Излязохме навън и затворихме вратата. Де Спейн се надвеси над Голямото чене, който лежеше на пода по гръб, легко извърнат настрани. Мъжагата стенеше непрестанно с отворена уста, нито съвсем в безсъзнание, нито много наясно какво става наоколо. Де Спейн, все още надвесен над него в мътната светлина, която беше запалил в коридора, погледна парчето лейкопласт в ръката си и неочаквано се разсмя. После силно го плесна върху устата на Голямото чене.

— Мислиш ли, че ще можем да го накараме да върви? Определено ще ми е криво, ако трябва да го носим.

— Не знам — рекох. — В случая аз съм само чирак. Къде ще го водим?

— Нагоре по хълмовете, където е спокойно и птичките пеят — мрачно отвърна Де Спейн.

Седнах на стъпалото на колата, провесил големия прожектор между коленете си. Светлината не беше много добра, но очевидно

достатъчна за онова, което Де Спейн правеше с Голямото чене. Точно над нас имаше покрит резервоар, а след него склонът се спускаше в дълбок каньон. На около половин миля разстояние се виждаха две самотни, кацали на възвищението къщи — и двете тъмни. Луната огряваща измазаните им в бяло стени. Тук, на високото, беше студено, но въздухът бе чист и звездите блестяха като парченца изльскан алуминий. Леката омора над Бей Сити изглеждаше много далеч, като в друга страна, а всъщност бе само на десет минути бързо кормуване.

Де Спейн беше съблякъл сакото си. Ръкавите на ризата му бяха завити нагоре, китките и големите му неокосмени ръце изглеждаха огромни на студената бледа светлина. Сакото му лежеше на земята между него и Голямото чене, а кобурът бе метнат върху сакото и пистолетът беше вътре, с дръжката към Голямото чене. Сакото бе отметнато леко настрани, така че между мъжете се откриваше малко пространство неравен, осветен от луната чакъл. Пистолетът се падаше отдясно на Голямото чене и отляво на Де Спейн.

След дълго мълчание — чуваше се само тежко дишане — Де Спейн каза:

— Опитай пак.

Говореше небрежно, все едно си приказваше с партньор на флипер.

Лицето на Голямото чене представляваше кървава маса. Не виждах червенината, но бях светнал един-два пъти с фенерчето и знаех, че лицето му е алено. Ръцете му бяха свободни и ритникът в слабините бе вече само спомен, останал далеч назад в огромния океан на болката. Той изграчи някак странно, бутна Де Спейн с лявото си бедро, отпусна се на дясното коляно и посегна към пистолета.

Де Спейн го ритна в лицето.

Голямото чене се изтърколи върху чакъла, впи ръце в лицето си и измежду пръстите му долетяха стенания. Де Спейн пристъпи и го ритна в глезната. Онзи зави. Де Спейн се върна в начална позиция зад сакото и кобура с пистолета. Голямото чене се претърколи, коленичи и разтръска глава. От лицето му върху каменистата почва се отрониха едри тъмни капки. Той бавно се изправи и застана леко приведен. Де Спейн рече:

— Я се стегни! Кораво копеле си. Зад гърба ти е Ванс Конрид, а зад него — мафията. Зад теб може да стои дори шефът Андърс. А аз

съм само едно скапано ченге, на което са му теглили шута. Хайде, ела да направим малко показно!

Голямото чене се хвърли към пистолета с главата напред. Ръката му докосна дръжката, но само я завъртя. Де Спейн настъпи ръката и завъртя тока на обувката си. Голямото чене изпищя. Де Спейн отскочи назад и рече отегчено:

— Нали сме в една категория, гълъбче.

— Защо не го оставиш да говори, за Бога? — обадих се дрезгаво аз.

— Той не ще да говори — отвърна Де Спейн. — Не е от разговорливите. Кораво копеле е.

— Тогава поне застреляй тоя нещастник.

— В никакъв случай! Не съм такъв човек. Ей, Мое, този тук си мисли, че съм от ония садистичните ченгета, дето трябва от време на време да цапардосват някого с оловна тръба по главата, за да не ги хванат дяволите. Няма да го оставиш да си мисли така, нали, Мос? Това е равностоен двубой. Превъзходиаш ме с десет кила и ей го къде е пистолетът.

Голямото чене измърмори:

— Да предположим, че го взема. Нали твоят човек ще ме надупчи веднага.

— Няма такова нещо! Хайде, нали си буца. Само още веднъж. Имаш още много сили.

Голямото чене отново се изправи, толкова бавно се изправи, все едно се катереше по стена. Олюля се и избърса с ръка кръвта от лицето си. Главата ме болеше. Повдигаше ми се.

Съвсем неочеквано Голямото чене замахна с крак. За частица от секундата сякаш щеше да направи нещо, но Де Спейн го сграби за стъпалото, отстъпи назад и го дръпна. Той държеше крака изпънат, а биячът се олюля, опитвайки се да запази равновесие. Де Спейн се обади словоохотливо:

— Този номер мина, когато аз го направих, защото ти държеше патлак в лапата си, а аз нямах нищо. Тогава не предполагаше, че ще поема такъв риск. Сега обаче виждаш колко са различни нещата.

Той изви силно стъпалото му с две ръце. Тялото на бияча все едно се преметна във въздуха и се сгромоляса странично. Рамото и лицето му заораха в земята, но Де Спейн продължаваше да държи

стъпалото и да го извива. Голямото чене се замята, като издаваше остри животински звуци, позаглушени от чакъла. Де Спейн силно и рязко извъртя ходилото. Онзи изхриптя тъй, сякаш раздраха десет чаршафа едновременно.

Де Спейн се наведе напред и настъпи другия му глезен. Отпуснат цялата си тежест върху стъпалото, което държеше, и разчекна двата му крака. Голямото чене се опита да изохка и изреве едновременно. Получи се нещо като лай на бая голямо и престаряло куче.

Де Спейн каза:

— За това, което правя, някои получават пари. Не центове — истински мангизи. Ще трябва да проуча тая работа.

Голямото чене изрева:

— Пусни ме! Ще говоря! Ще говоря!

Де Спейн го разчекна още малко. Направи нещо и с ходилото и онзи изведенъж рухна. Все едно да припадне морски лъв. Де Спейн загуби равновесие и залитна на една страна, когато кракът се стовари на земята. После извади носна кърпичка от джоба си и бавно попи лицето и ръцете си.

— Омекнал е — рече. — Много бира пие. А изглеждаше як. Може да е от това, че задникът му е вечно зад волана.

— И ръката на пистолета — добавих.

— Това е идея — рече Де Спейн. — Не бива да му отнемаме самоуважението.

Пристъпи и срита Голямото чене в ребрата. След третия шут се чу стенание и нещо заблестя там, където преди се тъмнееха клепачите му.

— Ставай — кресна Де Спейн. — Няма повече да ти причинявам болка.

Голямото чене се изправи. Трябваше му цяла минута, за да го стори. Устата му — онова, което бе останало от нея — зееше широко отворена. Това ми напомни за друг един мъж и престанах до го съжалявам. Той загребваше въздуха с ръце, търсеше нещо, на което да се подпре.

Де Спейн се обади:

— Моят човек разправя, че си се скапал, защото в ръката ти нямало пистолет. Не е хубаво силен мъж като теб да се скапва така. Ето, вземи моя.

Леко ритна кобура. Той се изхлузи от сакото и тупна в краката на Голямото чене. Онзи приведе рамене, за да го погледне. Не можеше да привие врата си повече.

— Ще говоря — продума.

— Никой не е искал от теб да говориш. Казах ти да вземеш пистолета в ръка. Не ме принуждавай да те дъня отново. Разбираш ли? Пистолетът в ръката.

Голямото чене рухна на колене и ръката му бавно обгърна дръжката на пистолета. Де Спейн го наблюдаваше, без да трепне.

— Ха така! Сега вече имаш пистолет. Сега отново си кораво копеле и можеш да пречукаш още някоя жена. Извади го от кобура!

Много бавно, с нечовешки усилия Голямото чене издърпа пистолета от кобура и остана така, провесил оръжието между коленете си.

— Какво, няма ли да пречукаш някого? — подразни го Де Спейн.

Голямото чене изпусна пистолета и се разрида.

— Ей, ти! — изляя Де Спейн. — Прибери това там, откъдето го взе. Искам го чист, както самият аз го пазя.

Ръката на бияча несигурно се плъзна по земята, напипа пистолета и бавно го прибра в кожения кобур. Усилието отне и последната капчица енергия, която му беше останала. Той се захлупи по лице върху кобура.

Де Спейн го хвана за ръката, претърколи го по гръб и вдигна пистолета си от земята. Избърса дръжката с длан и закопча кобура на гърдите си. После вдигна и сакото си и го облече.

— Сега ще го оставим да си каже и майчиното мляко — рече той.

— Не вярвам, че можеш да накараш да проговори човек, който не иска. Имаш ли цигара?

Бръкнах в джоба с лявата си ръка, извадих пакета, изтръсках една цигара и му го поднесох. Включих ръчния прожектор и осветих стърчащата цигара и едните му пръсти, които се пресегнаха да я вземат.

— Нямам нужда от това — каза той.

Потърси клечка кибрийт, запали я и бавно напълни дробовете си с дим. Отново изгасих прожектора. Де Спейн погледна надолу към морето, извивката на брега и осветените кейове.

— Хубаво е тук горе — рече.

— Студено е — обадих се аз. — Дори през лятото. Не бих отказал една чашка.

— Аз също — рече Де Спейн. — Но не пия, когато съм на работа.

8. ЧОВЕКЪТ СЪС СПРИНЦОВКИТЕ

Де Спейн спря колата пред сградата на лекарите и погледна към осветения прозорец на шестия етаж. Сградата беше проектирана като отделни радиални крила, така че всички кабинети гледаха към улицата.

— Бре да му се не види! — възкликна Де Спейн. — Още е горе. Този тип май изобщо не спи. Я хвърли едно око на бричката там.

Станах, минах пред тъмния санитарен магазин встрани от главния вход. Дълга черна кола беше паркирана диагонално, точно по правилата, в един от разчертаните правоъгълници пред болницата, сякаш беше пиков час, а не около три сутринта. До предната регистрационна табелка на лимузината имаше лекарска емблема — жезъла на Хипократ с увитата около него змия. Насочих лъча на фенерчето в кабината, към мястото за документите, прочетох част от името на притежателя и отново изгасих светлината. Върнах се при Де Спейн.

— На доктора е — рекох. — Откъде знаеше, че е неговият прозорец и какво прави тук по малките часове?

— Зарежда си спринцовките — отвърна той. — Наблюдавал съм го доста време, затова знам.

— Наблюдавал си го, казваш? И защо?

Той ме изгледа и не отговори. После погледна през рамо към задната седалка.

— Какси, приятел?

Мижав звук — слабо подобие на човешки глас, долетя изпод дебелото покривало на пода.

— Умира да се вози — отбеляза Де Спейн. — Всички корави копелета обичат да се возят в коли. Добре. Ще паркирам бричката в уличката и ще се качим горе.

Колата се плъзна с изгасени фарове зад ъгъла на сградата и шумът на мотора загълхна в лунната нощ. От другата страна на улицата редица огромни евкалипти ограждаше няколко обществени тенискорта. Откъм океана долиташе мириз на водорасли.

Де Спейн се показа иззад ъгъла. Приближихме до заключената входна врата и почукахме по тежкото армирано стъкло. Далеч навътре, зад голяма бронзова пощенска кутия, светеше асансьор. От асансьора излезе старец, прекоси коридора, застана до вратата и се втренчи в нас през стъклото. В ръката си държеше връзка ключове. Де Спейн му показва полицейската си значка. Старецът премига на среща й, отключи вратата и веднага я заключи зад нас, без да обели дума. Върна се обратно до асансьора, понагласи върху стола саморъчно направената възглавничка, намести с език изкуствените си зъби и рече:

— Какво искате?

Имаше дългнесто сивково лице, което мърмореше и без думи. Панталонът му беше с оръфани маншети, а една от подпетените черни обувки очевидно съдържаше подут от артроза палец. Синята униформена куртка му подхождаше като на магаре самар.

Де Спейн рече:

— Доктор Остриън е горе, нали?

— Не бих се учудил.

— Не се опитвам да те учудя — сряза го Де Спейн. — Иначе щях да си обуя розовия чорапогащник.

— Горе е — кисело отвърна старицът.

— В колко часа за последен път видя Греб, лаборанта от четвъртия етаж?

— Не съм го виждал.

— В колко часа дойде, дядка?

— В седем.

— Добре. Качи ни до шестия.

Старицът затвори вратите със свистене, изкачи ни бавно и предпазливо, отвори ги със свистене и остана да седи като посивял, изхвърлен от водата пън, издялкан във формата на човек.

Де Спейн поsegна и откачи универсалния ключ, който висеше над главата на стареца.

— Ей, това не може, не е позволено — извика дядката.

— Кой казва, че не може?

Старицът сърдито поклати глава и не отговори.

— На колко години си, дядка? — попита Де Спейн.

— Наближавам шейсетте.

— Наближаваш ги друг път. Отдавна си чукнал седемдесетте. Как тъй са ти дали разрешително да работиш на този асансьор?

Старецът не отговори. Само хлопна с кастанетите.

— Това е друга работа — насырчи го Де Спейн. — Стискай здраво кастанетите и всичко ще е тип-топ. Свали го долу, дядка.

Излязохме от асансьора, който безшумно се плъзна в шахтата. Де Спейн стоеше загледан надолу по коридора и въртеше ключа на халката.

— Слушай сега — каза той. — Неговите стаи са в дъното, четири на брой. Приемна — някога е била кабинет, но са я разделили на две, за приемни на двама лекари, следва тясно антре зад стената на този коридор, още две стаички и лекарската стая. Запомни ли?

— Ъхъ — рекох. — Какво си смятал да правиш? Да го ограбваш ли?

— Държах го известно време под око. След смъртта на жена му.

— Жалко, че не си държал под око червенокосата му сестра — отвърнах. — Същата, дето я очистиха нощес.

Той ме изгледа бавно с дълбоките черни очи върху безизразната си мутра.

— Може и да съм — рече. — Доколкото съм имал възможност.

— Как не! Та ти дори не ѝ знаеше името — подхвърлих и се втренчих в очите му. — Трябваше аз да ти го кажа.

Той се замисли над думите ми.

— Хм, предполагам, едно е да я видиш в бяла престилка, съвсем друго — гола и мъртва на леглото.

— Естествено — рекох, без да свалям поглед от него.

— Добре. Сега ти ще почукаш на вратата на кабинета му, третата от края. Щом ти отвори, аз ще се вмъкна в приемната, оттам ще мина през другите стаи и ще мога да чувам разговора ви.

— Звучи чудесно — рекох. — Но не преливам от щастие.

Тръгнах по коридора. Вратите бяха от массивно дърво, прилепваха плътно и изпод никоя не се процеждаше светлина. Сложих ухо на тази, която ми посочи Де Спейн, и долових шум от тихи стъпки.

Кимнах на Де Спейн, застанал пред другата стая.

Той бавно пъхна шперца в ключалката, а аз силно почуках на вратата. С крайчеца на окото си видях как Де Спейн потъва вътре. Вратата почти мигновено се затвори зад гърба му. Аз отново почуках.

Този път вратата внезапно се отвори и на трийсетина сантиметра от мен застана висок мъж. Светлината от тавана проблясваща върху пясъчножълтата му коса. Беше по риза и в ръцете си държеше квадратна кожена чанта. Бе слаб като вейка, с белезници вежди и нещастни очи. Имаше изящни ръце — дълги, тънки, с квадратни, но не тъпи върхове на пръстите. Ноктите му бяха лъскави и дълбоко изрязани.

— Доктор Остриън?

Той кимна. Адамовата му ябълка леко помръдна на тънката шия.

— Избрал съм необичаен час за посещение — казах, — но вие сте направо неоткриваем. Аз съм частен детектив от Лос Анджелис. Имам клиент на име Хари Матсън.

Или изобщо не се учуди, или така майсторски криеше чувствата си, че нищо не пролича. Адамовата му ябълка отново помръдна, ръката му понамести кожената чанта, която държеше, изгледа я озадачено, след което отстъпи назад.

— Сега нямам време да разговарям с вас — каза. — Елате утре.

— Съвсем същото ми каза и Греб — рекох.

Това го разтърси. Не се разкрешя и не изпадна в истерия, но видях, че го разтърси.

— Влезте — каза дрезгаво.

Влязох, а той затвори вратата. Вътре имаше бюро от черно стъкло. Столовете бяха от алуминиеви тръби, с груба вълнена тапицерия. Вратата към съседната стая бе полуотворена и вътре беше тъмно. Съгледах белия чаршаф върху кушетката за прегледи и подобните на стремена халки в единния ѝ край. Оттам не се чуваше нито звук.

Върху черната стъклена повърхност на бюрото беше постлан чист компрес, а отгоре му бяха подредени, отделно от иглите, около дузина спринцовки за подкожни инжекции. До стената имаше електрически стерилизатор с най-малко десетина игли и спринцовки. Апаратът беше включен. Приближих се и го разгледах, а високият, слаб като вейка мъж мина зад бюрото си и седна на стола.

— Бая иглички сте заредил — рекох и придърпах един от столовете край бюрото.

— За какво сте дошъл?

Гласът му бе все така дрезгав.

— Мога да ви направя една услуга във връзка със смъртта на жена ви — отвърнах.

— Много мило от ваша страна — спокойно каза той. — И каква услуга?

— Мога да ви кажа кой я е убил.

Зъбите му засияха в странна, неестествена полуусмивка. После повдигна рамене, а когато заговори, гласът му бе точно толкова развлечуващ, колкото ако обсъждахме времето.

— Много мило от ваша страна. Аз пък бях останал с убеждението, че се е самоубила. Следователят и полицията очевидно бяха на същото мнение. Но, разбира се, един частен детектив...

— Греб обаче не мислеше така — подметнах, без да проявявам особен стремеж към истината. — Лаборантът е разменил кръвната проба на жена ви с проба от истинско отравяне с газ.

Той ме изгледа, без да трепне, с дълбоки, тъжни, вглъбени очи изпод белезникавите вежди.

— Не сте виждал Греб — каза с почтиоловимо вътрешно задоволство. — Съвсем случайно разбрах, че днес следобед е заминал на изток. Баща му е починал в Охайо.

Той се изправи, приближи се до стерилизатора, погледна часовника и изключи уреда. После се върна при бюрото, отвори плоска кутия с цигари, пъхна една в устата си и побутна кутията към мен. Пресегнах се и си взех една. Погледнах с крайчеца на окото към тъмния кабинет, но не видях нищо, което да не съм забелязал първия път.

— Интересно — рекох. — Жена му не знаеше за това. Голямото чене също си нямаше понятие. Той седеше у тях тази вечер. Овързал жена му като мумия на леглото и чакаше Греб да се приbere, та да го пречука.

Този път доктор Остриън ме изгледа с нещо като зачатък на интерес. Потърси пипнешком кибрита върху бюрото, след което отвори странично чекмедже, извади малък автоматичен пистолет с бяла дръжка и го задържа върху дланта си. После ми подхвърли кибрита с другата ръка.

— Пистолетът няма да ви е необходим — рекох. — Това е делови разговор и ще ви докажа, че само имате сметка от него.

Докторът извади цигарата от устата си и я пусна върху бюрото.

— Не пуша — подхвърли той. — Това, както се казва, беше за камуфлаж. Радвам се да чуя, че пистолетът няма да ми бъде необходим. Все пак предпочитам да го държа и да не ми е нужен, отколкото да ми е нужен и да не ми е под ръка. И така, кой е Голямото чене и какво още имате да ми съобщите, преди да съм извикал полицията.

— Сега ще ви кажа — отвърнах. — Нали затова съм дошъл. Жена ви постоянно е играела на ролетка при Ванс Конрид и е губела парите, които изкарвате с вашите иглички, едва ли не преди да сте ги спечелил. Говори се още, че е проявяvalа към Конрид интерес от интимно естество. За това, последното, може би не ви е било особено грижа, понеже не сте се прибирал по цели нощи и сте бил прекалено зает, за да изпълнявате съпружеските си задължения. Сигурно обаче сте бил истински загрижен за парите си, защото сте ги изкарвал с прекалено голям риск. Това ще го обсъдим след малко. През въпросната нощ жена ви изпаднала в истерия в клуба на Конрид. Повикали са ви, вие сте отишъл и сте й направил инжекция, за да мълкне. Конрид я откаral вкъщи. Вие сте се обадил на медицинската си сестра, Хелън Матсън — бивша съпруга на Матсън — да отскочи до вас и провери дали всичко е наред. По-късно Матсън намерил жена ви мъртва под колата в гаража и ви извикал. Вие пък сте извикал началника на полицията и случаят бил потулен, така че истината се е чула колкото думата на сенатор-южняк в Конгреса. Но Матсън — първият, пристигнал на местопроизшествието, притежавал някаква изобличителна улика. Най-напред се опитал да притисне вас, но не сполучил, защото, макар и да изглеждате крътък, не се давате лесно. А може и приятелят ви, началникът на полицията Андърс, да ви е казал, че тази улика не е доказателство. И така, Матсън се опитал да хване натясно Конрид, като разсъждавал, че ако нещата стигнат до съд, всичко ще рикошира в комарджийското заведение на Конрид. Властите ще го запечатат с девет печата, а големите асове, дето стоят зад гърба му, ще се разсърдят и ще му вземат играчките. Ето защо шефът на заведението не изпаднал във възторг и накарал един главорез на име Мос Лоренц, или Голямото чене — понастоящем шофьор на кмета, но някога горила на Конрид — да се погрижи за Матсън. Матсън загубил разрешителното си и бил прогонен от Бей Сити. Той обаче също не бил от страхливите, окопал се в Лос Анджелис и продължил да прави опити. Управлятелят на сградата обаче го надушил — не знам как, но

полицията в Лос Анджелис ще разбере — издал го и тази нощ Голямото чене отишъл да го очисти.

Замълчах и погледнах високия слаб мъж. Изражението му не се беше променило. После премигна няколко пъти и превъртя пистолета в ръката си. В кабинета беше много тихо. Опитах се да доловя дишане откъм съседната стая, но не чух нищо.

— Матсън е мъртъв, така ли? — особено бавно изрече доктор Остриън. — Надявам се, не си мислите, че имам нещо общо с това.

Лицето му леко лъсна от пот.

— Ами, не знам — отвърнах. — Греб е бил слабото звено във веригата и някой набързо го е накарал днес да напусне града, преди да бъде убит Матсън. Вероятно този някой му е дал и пари, защото видях къде живее — в такава съборетина едва ли влизат много пари.

— Конрид, да го вземат дяволите! — каза бързо доктор Остриън.

— Обади ми се рано сутринта и каза на направя така, че Греб да напусне града. Аз му дадох парите за път, но... — замълча, бесен на себе си. После отново погледна пистолета.

— Но не сте знаел какво се готови. Вярвам ви, докторе, наистина ви вярвам. Хайде, свалете пистолета, поне за малко.

— Продължавайте — напрегнато каза той. — Продължавайте с вашата история.

— Добре — рекох. — Тя тепърва започва. Полицията в Лос Анджелис е открила трупа на Матсън, но няма да дойде тук по-рано от утре. Първо, защото е късно и, второ, защото, когато съберат две и две, няма да пожелаят да раздухват случая. Клубът на Конрид е в границите на Лос Анджелис, а както вече ви казах, съдебните заседатели ще изпаднат във възторг от факта. Ще заловят Мос Лоренц, той ще признае вината си и ще полежи няколко години в „Куентин“. Така се решават въпросите, когато полицията пожелае да ги реши. Следващата точка е откъде знам какво е извършил Голямото чене. Той ни каза. С един приятел отдохме у Греб, а там в тъмното клечеше Голямото чене с госпожа Греб, омотана като пашкул върху леглото. И ние го взехме. Заведохме го на разходка из хълмовете, посритахме го и той проговори. Малко ми дожаля за нещастника. Две убийства, без дори да му платят.

— Две ли? — учудено попита Остриън.

— Ще стигнем и дотам. Сега да видим каква роля играете вие. След малко ще ми кажете и кой е убил жена ви, но най-смешното е, че няма да ви повярвам.

— Боже Господи! — прошепна той. — Боже Господи!

Насочи пистолета насреща ми, но незабавно го свали, преди да съм се наканил да се метна встризи.

— Аз съм магьосник — рекох. — Най-великият американски детектив, който работи безплатно. Никога не съм разговарял с Матсън, въпреки че се опита да ме наеме. Сега ща ви кажа каква улика е притежавал срещу вас, как е била убита жена ви и защо убиецът не сте вие. И всичко това от една прашинка — съвсем като Шерлок Холмс.

Никак не му беше забавно. Въздъхна през стиснати устни, а лицето му бе старо, сиво и измъчено под пясъчно-жълтата коса, покрила костеливия му череп.

— Уликата на Матсън срещу вас е била една зелена кадифена обувка. Изработена е за жена ви от фирма в Холивуд — с номера на поръчката отгоре. Била е чисто нова, никога не е носена. Изработили са два чифта, съвършено еднакви. Била е на крака на жена ви, когато Матсън я намерил в гаража. За да стигне до там, е трябало да мине по бетонна пътека откъм страничния вход на къщата. Който ѝ е сложил обувките на краката, е взел една носена и една нова. А Матсън го е забелязал и скрил обувката. Когато сте го изпратил в къщата да се обади на полицията, вие сте се промъкнал, намерил сте другата носена обувка и сте я нахлузил на босия крак. Знаел сте, че Матсън със сигурност е отмъкнал тази обувка, но не знам дали сте го споменал пред някого. До тук добре ли е?

Той наведе глава с половин сантиметър. Леко потръпна, но ръката, която държеше автоматичния пистолет с кокалената дръжка, не помръдна.

— Ето така е била убита. Греб е бил опасен за някого, което доказва, че не е умряла от отравяне с газ. Когато е сложена под колата, тя вече е била мъртва. Умряла е от морфин. Хипотеза е, признавам, но гениална хипотеза, защото няма друг начин да я убият и да ви принудят да прикриете убиеца. А е било и лесно, който е имал морфин и му се е предоставила възможността да го използва. Трявало е само да ѝ инжектира втора, фатална доза на същото място, където вие сте я боцнал по-рано вечерта. После сте се прибрали вкъщи и сте я намерил

мъртва. И е трябало да го прикриете, защото сте знаел как е умряла, но не сте могъл да допуснете да се разчуе. Нали сте в морфиновия бизнес.

Сега той се усмихна. Усмивката увисна във гълчетата на устата му като паяжина върху стар таван. Той самият не знаеше, че е там.

— Интересен сте ми — каза. — Мисля, че ще ви убия, но сте ми интересен.

Посочих към стерилизатора.

— В Холивуд има десетки доктори като вас — хора със спринцовчици, които по цяла нощ обикалят със заредените си кожени чанти. Крепят разни наркомани и алкохолици, за да не превърят съвсем — до известно време. Понякога има и такива, които се пристрастват, и тогава започват неприятностите. Може би без вас повечето от хората, за които се грижите, биха попаднали в дранголника или в лудницата. Със сигурност биха загубили работата си, ако имат такава. А някои заемат и доста тълсти службици. Но е опасно, защото всеки лесно раздразнителен мърморко може да те накисне пред федералната полиция, а започнат ли веднъж да проверяват пациентите ти, с положителност ще се натъкнат на някой, дето да се раздрънка. Донякъде се опитвате да се предпазите, като не получавате всичките си опиати по легалните канали. Според мен Конрид ви е набавял част, поради което е трябало да му позволите да отмъкне жена ви и парите ви.

Доктор Острийн каза почти любезно:

— Май не сте от ония, които премълчават нещата.

— А защо да ги премълчавам? Това е само един мъжки разговор на четири очи. Нищо не мога да докажа. Онази обувка, която Матсън е отмъкнал, е добра като начало, но във съда няма да струва и пукната пара. И всеки адвокат от защитата би направил на маймуна дребен келеш като този Греб, дори ако успеят да го доведат като свидетел. Но може да ви струва доста пари да запазите разрешителното си на медик.

— Следователно за мен ще бъде по-добре вие да получите част от тях още сега. Това ли е? — тихо попита той.

— Не! Задръжте си парите, за да си купите застраховка „Живот“. Искам да изясня още нещо. Ще признаете ли като мъж на мъж, че сте убил жена си?

— Да — отвърна той. Каза го просто и направо, сякаш го бях попитал има ли цигари.

— Така си и мислех — рекох. — Но не е необходимо. Но не е необходимо. Виждате ли, личността, наистина убила жена ви, защото е прахосала пари, с които друг би могъл да се забавлява, също е знаела онова, което е било известно на Матсън, и се е опитвала да издои Конрид. Затова са я очистили — снощи, на „Брейтън авеню“ — и вече не се налага да я прикривате. Видях снимката ви върху полицата на камината й — „С много любов — Лийланд“ — и я потулих. Но вече не е необходимо да я прикривате. Хелън Матсън е мъртва.

Хвърлих се странично от стола, когато пистолетът изгърмя. До момента се бях заблуждавал, че няма да се опита да ме застреля, но нещо в мен явно не се беше поддало на самовнушението.

Столът се преобърна и се озовах на четири крака на пода, когато от тъмната стая с кушетката за прегледи изтрещя друг, много помощен пистолет.

Отвътре излезе Де Спейн с димящ полицейски патлак в огромната си десница.

— Братче, това се казва изстрел! — обяви той и се ухили.

Изправих се и погледнах към бюрото. Доктор Острийн седеше абсолютно неподвижен, държеше дясната си ръка с лявата и леко я разтърсваше. В десницата му нямаше пистолет. Погледнах надолу и го съзрях до крака на бюрото.

— Бре, та аз дори не съм го ударил! — възклика Де Спейн. — Улучил съм само пистолета.

— Просто прекрасно — казах. — Представи си, че той пък беше улучил само главата ми.

Де Спейн ме изгледа косо и усмивката изчезна от лицето му.

— Ама и ти как хубавичко го притисна — не мога да не ти го призная. — Но защо скри от мен историята със зелената обувка?

— Писна ми да съм ти чирак — отвърнах. — Искаше ми се малко сам да подърпам конците.

— Колко от всичко това е вярно?

— Обувката беше у Матсън. Трябва да е значела нещо. Сега, след като го измислих, вече съм готов да приема всичко за чиста монета.

Доктор Острийн бавно стана от стола си и Де Спейн насочи пистолета към него. Слабият, изпит мъж бавно поклати глава, отиде до

стената и се облегна на нея.

— Аз я убих — каза той безжизнено, без да се обръща към никого. — Не беше Хельн. Аз я убих. Извикайте полиция.

Лицето на Де Спейн се изкриви, той се наведе, вдигна пистолета с кокалената дръжка и го пусна в джоба си. Прибра полицейския патлак под мишницата си, седна до бюрото и придърпа телефона към себе си.

— Гледайте само как ще стана шеф на отдел „Убийства“ — каза провлечено той.

9. СМЕЛЧАГА

Дребничкият полицейски началник влезе скокливо, килнал шапка на тила и пъхнал ръце в джобовете на тънко тъмно пардесю. В десния му джоб имаше нещо, което държеше, нещо голямо и тежко. Следваха го двама цивилни, единият от които беше Уимс, тълстият с мазното лице, дето ме проследи до „Олтеър стрийт“. Запъртъка — информерият, когото зарязахме на „Аргейо булевард“, се тътреше последен.

Шефът Андърс прекрачи прага, спря до вратата и гадно ми се усмихна.

— Значи здравата си се позабавлявал в нашия град, а? Сложи му белезниците, Уимс.

Онзи с тълстата мутра го заобиколи и измъкна белезници от левия си джоб.

— Приятно ми е, че те виждам отново... по бели гащи — мазно каза той.

Де Спейн се облягаше на стената близо до вратата на кабинета. Въртеше кибритена клечка в устата си и наблюдаваше мълчаливо. Доктор Острийн отново бе седнал на стола, стискаше главата си с ръце и гледаше втренчено в черната повърхност на бюрото, компреса със спринцовките, стойката за писалки и останалите дреболии. Лицето му бе бяло като платно и седеше толкова неподвижно, че май дори и не дишаше.

Де Спейн се обади:

— Не бързай толкова, шефе. Това момче има приятели в Лос Анджелис, които в момента работят по убийството на Матсън. А онова репортерче има шурей-ченге. Изглежда, не ги знаеш тия подробности.

Шефът направи неясно движение с брадичката си.

— Почакай малко, Уимс.

Сетне се обърна към Де Спейн.

— Искаш да кажеш, че в града знаят за убийството на Хелън Матсън?

Лицето на доктор Остриън потръпна, изхабено и изтерзано. После отпусна глава и го закри с дългите си пръсти.

— Имах предвид Хари Матсън, шефе — поправи го Де Спейн.
— Пречукан е в Лос Анджелис нощес — снощи — от Мос Лоренц.

Шефът като че прибра тънките си устни обратно в устата, така че почти не се забелязваха.

— Откъде знаеш?

— С частното ченге пипнахме Мос. Криеше се в къщата на някой си Греб, лаборант, работил по случая „Остриън“. Криеше се там, защото, както по всичко личи, някой се е канел да даде на случая „Остриън“ толкова широк път, че кметът да го помисли за нов булевард и да излезе с китка цвете да произнесе реч. Това само в случай, че не успеят предварително да се погрижат за Греб и Матсънови, които въпреки развода си явно са били комбина, когато са доили Конрид — и той им е видял сметката.

Шефът обрна глава и се озъби на копоите си:

— Излезте в коридора и чакайте!

Цивилният, когото не познавах, отвори вратата и излезе. След кратко колебание Уимс го последва. Запъртъка бе вече хванал дръжката, когато Де Спейн се обади:

— Искам Запъртъка да остане. Запъртъка е свистно ченге — не като тия двамцата мошеници от нравствения отдел, с които нанкаш напоследък.

Запъртъка пусна дръжката, облегна се на стената, прикривайки с длан усмивката си. Лицето на шефа пламна.

— Кой ти е възложил да разследваш убийството на „Брейтън авеню“?

— Сам си го възложих, шефе. Влязох в полицейската стая около минута след обаждането по телефона и тръгнах с Рийд. Той взе и Запъртъка. Със Запъртъка не бяхме дежурни.

Де Спейн се ухили с жестока, ленива усмивка, която не изразяваше нито задоволство, нито тържество — беше просто усмивка.

Шефът измъкна патлака от джоба на пардесюто си. Беше трийсет сантиметра дълъг, истинска лека картечница, но, изглежда, знаеше да си служи с него.

— Къде е Лоренц? — попита през зъби.

— Скрит е. Приготвили сме го да ти го поднесем. Трябаше да го поразкрася малко, но проговори. Така ли е, частно ченге?

— Ломоти нещо, което може да бъде и „да“, и „не“, но издава звуците точно когато трябва.

— Ето така обичам да ми се говори — каза Де Спейн. — Не трябва да си губиш силите с разни убийства, шефе. А и тия дупедавци, дето се навъртат около теб, не разбират нищо от полицейския занаят. Знаят само да обикалят из блоковете и да изнудват самотни жени. Върни ме отново на служба, дай ми още осем души и ще ти покажа как се разследват убийства.

Шефът погледна огромния си патлак, а после сведената глава на доктор Остриън.

— Значи той е убил жена си — продума тихо. — Знаех, че съществува такава възможност, но не вярвах.

— Не вярвайте и сега — отбелязах. — Хельн Матсън я е убила. Доктор Остриън го знае. Той е прикривал нея, а вие сте прикривали него и той е готов още да я прикрива. С някои влюбени е така. А и вашият град си го бива, шефе, щом едно момиче може да избърши убийство, да накара приятелите си и полицията да го прикрият, а после да започне да изнудва същите хора, които са я отървали.

Шефът прехапа устни. Очите му гледаха свирепо, но мислеше — мислеше напрегнато.

— Нищо чудно, че са я пречукали — рече тихо. — Лоренц...

— Я помисли малко. Лоренц не е убил Хельн Матсън. Каза, че го е направил, но Де Спейн така го преби, че ще си признае как е убил и президента на САЩ.

Де Спейн отлепи гръб от стената. Ръцете му бяха небрежно пъхнати в джобовете на сакото. Не ги извади. Стоеше изправен върху широко разкрачени крака, кичурче черна коса стърчеше изпод шапката му.

— Ъ? К'во рече?

— Лоренц не е убил Хельн Матсън по няколко причини — отвърнах. — Първо, убийството е извършено по прекалено сложен за неговия мозък начин. Той щеше да я пречука и да я зареже. Второ — не е знаел, че Греб е напуснал града по настояване на доктор Остриън, на когото пък се е обадил Ванс Конрид, в момента на север, за да си осигури необходимото алиби. А щом Лоренц не е бил наясно за това,

не е знаел и за Хельн Матсън. Още повече, че тя така и не се е добрала до Конрид. Просто е опитвала. Сама ми го съобщи, а беше достатъчно пияна, за да не лъже. Следователно Конрид не би рискувал така глупаво, че да нареди да я убият в собствения й апартамент, и то на човек, когото всеки би запомнил, ако го види да се навърта наоколо. Убийството на Матсън в Лос Анджелис е съвсем друга работа. Не е на собствена територия.

— Конрид Кълб е в Лос Анджелис — процеди шефът.

— На книга, да — съгласих се. — Но по разположение и клиентела си е на практика в Бей Сити и помага да управлявате градчето.

— Така не се говори с шефа — обади се Запъртька.

— Остави го — рече Андърс. — Толкова отдавна не съм срецдал мислещ човек, та бях решил, че такива вече не се раждат.

А аз казах:

Попитай Де Спейн кой е убил Хельн Матсън.

Де Спейн дрезгаво се изсмя.

— Ами да! Аз я убих.

Доктор Острийн повдигна глава, извърна се бавно и погледна Де Спейн. Лицето му беше мъртвешки безизразно, като невъзмутимата мутра на едрия полицай. После посегна и отвори дясното чекмедже на бюрото. Запъртька измъкна пистолета си и рече:

— Чакай, докторе!

Доктор Острийн вдигна рамене и спокойно извади шише с широко гърло и стъклена запушалка. Махна запушалката и приближи шишето до носа си.

— Амонячна... — безжизнено рече той.

Запъртька се успокои и отпусна пистолета надолу. Шефът ме гледаше втренчено и дъвчеше устната си. Де Спейн не гледаше никого и нищо. Усмихваше се неопределено. Непрестанно се усмихваше.

Аз продължих:

— Той си мисли, че се занасям. Ти също си мислиш, че се занасям. Аз обаче не се занасям. Той е познавал Хельн — достатъчно добре, за да ѝ подари позлатена табакера със собствената си снимка отгоре. Видях я. Снимката беше малка, ръчно оцветена и не особено добра, а го бях срецдал само веднъж. Тя ми каза, че било старо гадже, което ѝ омръзнало. Чак по-късно се сетих чия беше снимката. Но той

скри, че я познава, и изобщо тази нощ не действаше като полицай в много отношения. Не от добри чувства ме измъкна от кашата и обикаля с мен цяла нощ. Направи го, за да разбере какво знам, преди да ме заразпитват в участъка. Преби Лоренц до смърт не само за да го накара да му каже истината. Направи го, за да накара Лоренц да каже всичко, което Де Спейн поиска, включително да си признае, че е убил Хельн Матсън, която той сигурно дори не е познавал. Кой се е обадил в участъка и е съобщил на момчетата за убийството? Де Спейн. Кой се е озовал там незабавно след позвъняването и се е намесил в разследването? Де Спейн. Кой е издирил момичето в пристъп на бясна ревност, защото го е зарязала заради някой по-перспективен? Де Спейн. Кой все още има кръв и епидермис под ноктите на дясната си ръка, с които един добър полицейски лаборант би могъл да направи доста нещо? Де Спейн. Хвърлете му един поглед. Аз го наблюдавах многократно.

Шефът извъртя главата си особено бавно, сякаш беше нанизана на ос. Изsvири, вратата се отвори и ония двамата пак влязоха в стаята. Де Спейн не помръдваше. Усмивката стоеше на лицето му като запечатана — безсмислена, куха усмивка, която нищо не означаваше и изглеждаше така, сякаш никога нямаше да се махне оттам.

Той тихо каза:

— А те мислех за приятел. Хм, наистина имаш наудничави идеи, това мога да ти кажа.

Шефът се обади рязко:

— Не виждам смисъла. Ако Де Спейн наистина я е убил, значи той е този, който се е опитвал да те накисне и пак той те е измъкнал оттам. Как така?

— Слушайте — рекох. — Можете да разберете дали Де Спейн е познавал момичето и до каква степен. Можете да разберете за каква част от времето тази нощ не е в състояние да даде обяснение и да го накарате да го даде. Можете да разберете дали има кръв и епидермис под ноктите му и в определени граници дали това е, или би могло да бъде кръвта и кожата на момичето. И дали са били там, преди Де Спейн да удари Мос Лоренц. И че не е драскал Лоренц. Това е всичко, което ви е нужно, и всичко, което можете да използвате — освен признанието. Но мисля, че него няма да получите. Що се отнася до опита да ме накисне, според мен Де Спейн е проследил момичето до

Конрид Кльб или е знаел, че е там, и е отишъл в клуба. Видял я как излиза с мен, видял също да я настанявам в колата си. Това го е влудило. Ударил ме е, а момичето е било твърде изплашено, за да не му помогне да ме завлекат до апартамента и да ме качат горе. От това нищо не си спомням. Щеше да бъде по-добре, ако помнех, но не помня. Замъкнали са ме никак дотам, избухнал скандал и Де Спейн се нахвърлил върху нея и съзнателно я е убил. Имел е никаква смътна идея да представи нещата като убийство с изнасилване, а мен — за изкупителната жертва. После бързо напуснал апартамента, вдигнал тревога и се намесил в следствието. Аз пък се измъкнах от апартамента, преди да ме заловят там. Междувременно е осъзнал, че е постъпил глупаво. Знаеше, че съм частно ченге от Лос Анджелис, че съм разговарял с Кинкейд Куклето, а от момичето вероятно е научил, че съм искал да се срещна с Конрид. И много лесно е могъл да разбере, че се интересувам от случая Остриън. Оттук нататък превръща един глупав ход в изключително хитра игра, като се включи в разследването, което исках да направя, помогна ми, измъкна от мен всичко каквото знаех и накрая си намери друга, далеч по-подходяща изкупителна жертва за убийството на момичето.

Де Спейн безизразно се обади:

— Да се разходя ли по физиономията му, а, шефе?

— Една секунда — отвърна шефът. — Какво изобщо те накара да заподозреш Де Спейн?

— Кръвта и кожата под ноктите му, зверският начин, по който се разправи с Лоренц, и фактът, че момичето ми каза, че ѝ е бил гадже, а той се престори, че не я познава. Какво повече ми трябва, по дяволите?

— Това! — отвърна Де Спейн.

Стреля от джоба си с пистолета с бялата дръжка, който беше взел от доктор Остриън. За стрелба от джоба се изисква дълга практика, която ченгетата нямат. Куршумът мина на трийсетина сантиметра от главата ми. Седнах на пода, а доктор Остриън се изправи много бързо и замахна към лицето на Де Спейн с дясната си ръка. Ръката, която държеше кафявото шише с широкото гърло. Някаква безцветна течност се лисна в очите му и задими надолу по лицето му. Всеки друг на негово място би изкрешял. Де Спейн забълъска въздуха с лявата си ръка, а пистолетът от джоба му изгърмя още три пъти. Доктор Остриън

падна странично на ръба на бюрото, а после се сгромоляса на пода извън обсега на куршумите.

Пистолетът продължи да гърми.

Всички в стаята се хвърлиха на колене. Шефът измъкна оръжието си и стреля два пъти в Де Спейн. С неговия пистолет и веднъж щеше да е достатъчно. Тялото на Де Спейн се усука и се сгромоляса на пода до огнеупорната каса. Шефът се приближи, коленичи край него и го загледа мълчаливо. После се изправи, заобиколи бюрото, но се върна и се надвеси над доктор Остриън.

— Този е още жив — каза рязко. — Обади се по телефона, Уимс.

Тъстакът с мазната мутра заобиколи бюрото откъм далечния край, придърпа телефона и започна да набира. Из въздуха се носеше остри миризма на киселина и изгоряла плът. Отвратителна миризма.

Сега всички се бяхме изправили и дребният полицейски началник ме гледаше навъсено.

— Не биваше да стреля по теб — рече. — Нищо не можеше да докажеш. Нямаше да ти позволим.

Не отговорих. Уимс остави слушалката и отново погледна към доктор Остриън.

— Май е хвърлил топа — изрече иззад бюрото.

Шефът продължаваше да ме гледа.

— Поемаш страховни рискове, господин Далмас. Не знам каква игра въртиш, но се надявам да си харесваш картите.

— Доволен съм — отвърнах. — Искаше ми се да поговоря с клиента си, преди да го пречукат, но май направих всичко каквото можах за него. Най-отвратителното обаче е, че Де Спейн ми харесваше. Той беше един от най-големите смелчаги, които съм виждал.

Шефът отвърна:

— Ако се интересуваш от смелост, опитай някой ден да станеш началник на полицията в някой градец.

— Ъхъ — рекох. — Кажи на някого да завърже кърпичка около дясната ръка на Де Спейн, шефе. Сега май ти самият ще се нуждаеш от доказателството.

Далеч някъде откъм булеварда зави сирена. Звукът слабо проникна през затворените прозорци, като койот, виещ горе на хълмовете.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.